

**Товариство з обмеженою відповідальністю
«ЛЕМТРАНС»**

**Консолідована фінансова звітність за МСФЗ
та звіт незалежного аудитора**

31 грудня 2022 року

Зміст

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА МСФЗ

Консолідований звіт про фінансовий стан	1
Консолідований звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток.....	2
Консолідований звіт про сукупний дохід, компоненти іншого сукупного доходу	3
Консолідований звіт про рух грошових коштів, непрямий метод.....	4
Консолідований звіт про зміни у власному капіталі.....	6

Примітки до консолідованої фінансової звітності

1	ТОВ «Лемтранс» та його діяльність	7
2	Умови, у яких працює Група.....	8
3	Управління капіталом	9
4	Основні принципи облікової політики	9
5	Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики	23
6	Застосування нових або змінених стандартів та інтерпретацій	25
7	Нові положення бухгалтерського обліку	25
8	Інформація за сегментами	26
9	Частки участі, що не забезпечують контролю	28
10	Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами.....	29
11	Основні засоби та активи з права користування	32
12	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	37
13	Фінансові інвестиції	39
14	Запаси	39
15	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	40
16	Грошові кошти та їх еквіваленти.....	42
17	Інші зобов'язання з оренди	42
18	Позикові кошти та інші фінансові зобов'язання	43
19	Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	48
20	Поточні забезпечення.....	48
21	Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	48
22	Види витрат.....	49
23	Інші операційні доходи	49
24	Інші операційні витрати	50
25	Інші прибутки (збитки)	50
26	Інші доходи.....	50
27	Інші витрати.....	51
28	Фінансові доходи	51
29	Фінансові витрати	51
30	Податок на прибуток.....	51
31	Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики	53
32	Управління фінансовими ризиками	55
33	Справедлива вартість фінансових інструментів та представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки	58
34	Події після звітної дати.....	58

Звіт незалежного аудитора

Учаснику Товариства з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»

Звіт про аудит консолідованої фінансової звітності

Наша думка

На нашу думку, консолідована фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, консолідований фінансовий стан Товариства з обмеженою відповідальністю «Лемтранс» (далі - Компанія) та його дочірніх підприємств (далі - Група) станом на 31 грудня 2022 року та консолідовані фінансові результати та консолідований рух грошових коштів Групи за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо складання фінансової звітності.

Наша думка відповідає нашому додатковому звіту для Наглядової Ради від 31 травня 2023 року.

Предмет аудиту

Консолідована фінансова звітність Групи включає:

- консолідований звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2022 року;
- консолідований звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток, за рік, що закінчився на вказану дату;
- консолідований звіт про сукупний дохід, компоненти іншого сукупного доходу, за рік, що закінчився на вказану дату;
- консолідований звіт про рух грошових коштів, непрямий метод, за рік, що закінчився на вказану дату;
- консолідований звіт про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до консолідованої фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі "Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності" нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Групи відповідно до Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність", які стосуються нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 статті 6 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність".

Ми не надавали послуг Групі, крім послуг з обов'язкового аудиту, протягом періоду з 1 січня 2022 року до 31 грудня 2022 року.

Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю

Ми звертаємо увагу на Примітку 4 у консолідованій фінансовій звітності, в якій описано, що з 24 лютого 2022 року на діяльність Групи суттєво вплинули вторгнення Російської Федерації в Україну та воєнні дії, що тривають, і невизначеність подальшого розвитку подій, включаючи інтенсивність або потенційні строки припинення цих дій. Як зазначено у Примітці 4, ці події та умови разом з іншими питаннями, описаними у Примітці 4, свідчать про існування суттєвої невизначеності, яка може викликати значні сумніви у спроможності Групи продовжувати подальшу безперервну діяльність. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Пояснювальний параграф - звітування у форматі iXBRL

Згідно із Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" консолідована фінансова звітність Групи за МСФЗ має складатися в єдиному електронному форматі (iXBRL). Як описано в Примітці 4 у консолідованій фінансовій звітності, на дату затвердження консолідованої фінансової звітності управлінський персонал Групи ще не склав консолідовану фінансову звітність у форматі iXBRL через обставини, описані в Примітці 4, і планує скласти та подати консолідовану фінансову звітність у форматі iXBRL тоді, коли це стане можливим. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки про цю звітність, і ми не висловлюємо окремої думки з цих питань. Крім питання, описаного у розділі "Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю", ми визначили питання, яке описане нижче, ключовим питанням аудиту, про яке слід повідомити у нашому звіті.

Ключове питання аудиту

Які аудиторські процедури були виконані стосовно ключового питання аудиту

Оцінка знецінення основних засобів та активів з права користування

Як зазначено в Примітці 11, через повномасштабне вторгнення 24 лютого 2022 року відбулася тимчасова окупація частини території України, морські порти стали недоступними для промислових товарів, та, як наслідок, зруйнувалися економічні та логістичні зв'язки між підприємствами. Це, а також недостатня пропускна здатність західних залізничних прикордонних переходів та обмежена здатність залізничної системи країн ЄС обслуговувати необхідний вантажопотік з України, призвело до падіння обсягу залізничних вантажних перевезень у всіх регіонах України, утворення профіциту рухомого складу та зниження ставок плати за використання вантажних вагонів на ринку перевезень.

В результаті описаних вище факторів управлінський персонал встановив, що станом на 31 грудня 2022 року спостерігалися показники зменшення корисності рухомого складу – напіввагонів та вагонів-хоперів. Отже, управлінський персонал здійснив тест на економічне знецінення станом на 31 грудня 2022 року, використовуючи метод оцінки вартості рухомого складу при використанні. Група визнала загальний збиток від зменшення корисності (знецінення) основних засобів у 2022 році у сумі 1 431 146 тисяч гривень, в тому числі визнаний у складі витрат у сумі 426 715 тисяч гривень та в іншому сукупному доході у сумі 1 004 431 тисяча гривень. Ми зосередили свою увагу на цій області у зв'язку з її суттєвістю для консолідованої фінансової звітності, а також тому, що оцінка потребує низки управлінських суджень та оцінок. У Примітці 11 наведено детальну інформацію та істотні судження, використані при оцінці зменшення корисності (знецінення) основних засобів.

Ми виконали наступні процедури:

- оцінили та перевірили ключові вхідні параметри, використані управлінським персоналом у процесі проведення оцінки знецінення основних засобів та активів з права користування, а саме:

- очікуваний строк корисного використання рухомого складу станом на дату оцінки;
- середньорічний дохід на один вагон, базуючись на ринкових історичних показниках за останні 5-6 років та його довгостроковий прогноз, враховуючи довоєнні показники доходу на один вагон та індекс споживчих цін;
- правильність прогнозних даних щодо циклічності проведення ремонтів вантажних вагонів та вартості ремонтних робіт, базуючись на тестуванні відповідних документів;
- розрахунок ставки дисконтування та відповідність умовам, що спостерігаються на ринку з залученням наших експертів з оцінки;
- відповідність робочого парку вагонів, включаючи простої та списання вагонів, базуючись на поступовому відновленні ринку перевезень та терміні корисного використання вагонів.

- перевірили математичну точність та методологію розрахунків зменшення корисності (знецінення);

- перевірили правильність розподілення суми збитку від зменшення корисності (знецінення) між витратами в періоді та в складі резерву переоцінки;

- оцінили достатність та коректність відповідного розкриття інформації у консолідованій фінансовій звітності.

Інша інформація, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління та консолідований звіт про управління (єдиний звіт) (але не включає консолідовану фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), який ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора.

Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління та консолідований звіт про управління (єдиний звіт).

У зв'язку з проведенням нами аудиту консолідованої фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із зазначеною вище іншою інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та консолідованою фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту фінансова інформація, наведена в звіті про управління та консолідованому звіті про управління (єдиний звіт) за фінансовий рік, за який підготовлена консолідована фінансова звітність, відповідає консолідованій фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у звіті про управління та консолідованому звіті про управління (єдиний звіт) та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку.

Відповідальність управлінського персоналу за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Групи продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Групу або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що консолідована фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати

змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Групи;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів - висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у консолідованій фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Група втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання консолідованої фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває консолідована фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання;
- отримуємо достатні прийнятні аудиторські докази щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або напрямків господарської діяльності у складі Групи для висловлення думки про консолідовану фінансову звітність. Ми відповідаємо за спрямування, нагляд та проведення аудиту Групи. Ми одноосібно відповідаємо за нашу аудиторську думку.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з особами, відповідальними за корпоративне управління, повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо особам, відповідальним за корпоративне управління, заяву про те, що ми дотримались усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і, якщо потрібно, - про заходи, вжиті для усунення загроз, або застосовані застережні заходи.

Із тих питань, про які ми повідомили особам, відповідальним за корпоративне управління, ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у нашому аудиторському звіті, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не повинна бути повідомлена у нашому звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Призначення аудитора

Ми вперше були призначені аудиторами Компанії як підприємства, що становить суспільний інтерес, для обов'язкового аудиту рішенням Учасника Компанії 5 грудня 2019 року.

Наше призначення було поновлено 29 жовтня 2020 року рішенням Наглядової Ради. Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень складає чотири роки.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, Вихованець Максим Володимирович.

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"

Вихованець Максим Володимирович

Ідентифікаційний код 21603903

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності 0152

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності 101814

м. Київ, Україна

31 травня 2023 року

ТОВ «Лемтранс»
Консолідований звіт про фінансовий стан
Усі суми наведені у тисячах гривень

	Прим.	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
АКТИВИ			
Необоротні активи			
Основні засоби	11	5 423 522	8 782 935
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, непоточна	12	14 458	405
Відстрочені податкові активи	30	66 976	3 643
Непоточні фінансові інвестиції	13	-	4 505
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша непоточна дебіторська заборгованість	15	5 617	3 975
Інші необоротні активи		11 328	9 435
Загальна сума необоротних активів		5 521 901	8 804 898
Оборотні активи			
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, поточна	12	4 702	663
Запаси	14	173 813	236 281
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша поточна дебіторська заборгованість	15	2 515 586	1 251 713
Передоплата з податку на прибуток, поточна		42 568	11 288
Поточні фінансові інвестиції	13	7 414	328 734
Грошові кошти та їх еквіваленти	16	1 250 341	1 761 377
Загальна сума оборотних активів за винятком необоротних активів або груп вибуття, класифікованих як утримувані для продажу		3 994 424	3 590 056
Необоротні активи, утримувані для продажу (або групи вибуття)		14 951	29 942
Загальна сума оборотних активів		4 009 375	3 619 998
Загальна сума активів		9 531 276	12 424 896
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Частки участі, що не забезпечують контролю		665 429	872 229
Довгострокові зобов'язання			
Позикові кошти та інші непоточні фінансові зобов'язання ¹	18	6 883 657	7 832 733
Відстрочені податкові зобов'язання	30	110 756	603 393
Загальна сума довгострокових зобов'язань		6 994 413	8 436 126
Поточні зобов'язання			
Інші поточні зобов'язання з оренди	17	278 429	278 429
Позикові кошти та інші поточні фінансові зобов'язання	18	191 541	2 073 326
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша поточна кредиторська заборгованість	19	1 157 261	661 865
Податок на прибуток до сплати		116 583	37 607
Поточні забезпечення	20	127 620	65 314
Загальна сума поточних зобов'язань за винятком зобов'язань, включених до груп вибуття, класифікованих як утримувані для продажу		1 871 434	3 116 541
Зобов'язання, включені до груп вибуття, класифікованих як утримувані для продажу		-	-
Загальна сума поточних зобов'язань		1 871 434	3 116 541
Загальна сума зобов'язань		8 865 847	11 552 667
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		9 531 276	12 424 896

Підписано та затверджено до випуску від імені керівництва 31 грудня 2023 р.

Мезенцев Володимир, Генеральний директор

Какурін Руслан, Фінансовий директор

Романова Оксана, Головний бухгалтер

¹ Згідно зі статтею 24 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» учасник товариства має право вийти з товариства та одержати ринкову вартість своєї частки у статутному капіталі товариства. Оскільки товариство зобов'язане сплатити учаснику вартість його частки, якщо він скористається своїм правом виходу, і товариство не може запобігти цьому, то відповідно до визначень у МСБО 32 "Фінансові інструменти: подання" чисті активи товариства з обмеженою відповідальністю є фінансовим зобов'язанням, а не інструментом власного капіталу. Відповідно, для цілей консолідованої фінансової звітності ТОВ «Лемтранс» за МСФЗ його чисті активи є зобов'язанням, а не інструментом власного капіталу, та згідно з МСБО 32 класифікуються у фінансовій звітності як "Довгострокові зобов'язання" (Примітка 18, розділ а)).

	Прим.	2022 рік	2021 рік
Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	21	9 045 123	10 458 899
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	22	(6 758 801)	(7 983 632)
Валовий прибуток		2 286 322	2 475 267
Інші операційні доходи	23	13 535	54 249
Витрати на збут	22	(1 063)	(1 587)
Загальні та адміністративні витрати	22	(393 936)	(336 997)
Інші операційні витрати	24	(34 036)	(14 041)
Інші прибутки (збитки)	25	(952 400)	217 307
Прибуток від операційної діяльності		918 422	2 394 198
Інші доходи	26	20 871	30 333
Фінансові доходи ¹	28	887 367	93 216
Фінансові витрати ¹	29	(114 174)	(935 226)
Інші витрати	27	(565 795)	(1 902 606)
Частка в результатах асоційованих компаній та спільних підприємств		-	(26)
Прибуток (збиток) до оподаткування		1 146 691	(320 111)
Витрати з податку на прибуток	30	(142 334)	(171 950)
Прибуток (збиток) за рік²		1 004 357	(492 061)
Прибуток (збиток), що належить:			
Власникам материнського підприємства		1 064 529	(661 408)
Часткам участі, що не забезпечують контролю		(60 172)	169 347

¹ Фінансові доходи та фінансові витрати включають суми переоцінки чистих активів, які належать учасникам Компанії (Примітки 28 та 29).

² Прибуток являє собою фінансовий результат з урахуванням сум переоцінки чистих активів, які належать учасникам Компанії. Зміну в чистих активах Групи від діяльності за рік (аналогічно чистому прибутку (збитку)) розкрито у Примітці 18, розділ а).

	Прим.	2022 рік	2021 рік
Прибуток (збиток) за рік		1 004 357	(492 061)
Інший сукупний дохід (сукупний збиток)			
<i>Компоненти іншого сукупного доходу, які не будуть перекласифіковані до прибутку або збитку:</i>			
<i>(Зменшення корисності)/сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) основних засобів</i>			
	11	(1 349 189)	838 360
<i>Податок на прибуток, що відноситься до компонентів іншого сукупного доходу</i>			
		242 854	(150 905)
Інший сукупний дохід (сукупний збиток) за рік		(1 106 335)	687 455
Загальний сукупний дохід (сукупний збиток) за рік		(101 978)	195 394
Сукупний дохід (сукупний збиток), що належить:			
<i>Власникам материнського підприємства</i>			
		-	-
<i>Часткам участі, що не забезпечують контролю</i>			
		(101 978)	195 394

	Прим.	2022 рік	2021 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Прибуток (збиток) за рік		1 004 357	(492 061)
Коригування для узгодження прибутку (збитку) на:			
Податок на прибуток	30	142 334	171 950
Збиток/(сторнування збитку) від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та нематеріальних активів	22,25	1 218 684	(288 872)
Знос основних засобів та амортизацію нематеріальних активів	22,24	633 111	626 325
Фінансову допомогу, яка не підлягає поверненню	10	330 000	1 888 122
Збиток від відступлення права вимоги грошової заборгованості, чиста сума	27	163 350	-
Збиток/(сторнування збитку) від зменшення корисності дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, чиста сума	25	158 645	(216 624)
Уцінка виробничих запасів та незавершеного виробництва до чистої вартості реалізації	25	111 169	-
Фінансові витрати	29	114 174	935 226
Амортизацію активів з права користування	22,24	91 318	252 817
Збиток/(сторнування збитку) від зменшення корисності дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості, чиста сума	25	77 174	(8 954)
Збиток від вибуття основних засобів, чиста сума	25	62 489	5 606
Неопераційні курсові різниці, чиста сума	26,27	51 574	(15 798)
Фінансові доходи	28	(887 367)	(93 216)
Нереалізовані операційні курсові різниці, чиста сума		(164 112)	6 111
Інші коригування для узгодження прибутку (збитку)		21 597	(5 087)
Грошові потоки від операційної діяльності до змін оборотного капіталу		3 128 497	2 765 545
Зміна оборотного капіталу:			
Зменшення (збільшення) запасів		16 075	(9 884)
Зменшення (збільшення) дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом		(18 257)	176 234
Зменшення (збільшення) дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості		293 102	(163 646)
Збільшення (зменшення) кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості		471 055	(88 337)
Збільшення (зменшення) інших зобов'язань з оренди		-	(209 811)
Грошові кошти, отримані від основної діяльності		3 890 472	2 470 101
Проценти отримані		77 089	93 770
Проценти сплачені		(24 270)	(64 824)
Податок на прибуток сплачений		(407 754)	(29 939)
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності		3 535 537	2 469 108
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Погашені депозити		350 150	1 318 303
Надходження від продажу основних засобів		42 538	88 047
Надходження від продажу часток у дочірніх підприємствах, за вирахуванням грошових коштів, що вибули		-	4 781
Придбання нематеріальних активів		(236)	(1 832)
Розміщені депозити		(1 259)	(1 297 783)
Придбання дочірніх підприємств та інших інструментів капіталу, за вирахуванням отриманих грошових коштів		(6 880)	-
Придбання основних засобів		(171 958)	(295 295)
Надання фінансової допомоги, що підлягає поверненню, чиста сума		(1 789 835)	(123 427)
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(1 577 480)	(307 206)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Надходження від позикових коштів	18	42 807	-
Погашення позикових коштів	18	(100 266)	(279 348)
Дивіденди, виплачені неконтролюючим акціонерам		(104 973)	(5 144)
Погашення орендних зобов'язань	18	(139 584)	(576 109)
Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню		(330 000)	(1 888 122)
(Погашення)/надходження фінансової допомоги, що підлягає поверненню, чиста сума		(1 838 070)	640 962
Дивіденди, виплачені учаснику, включаючи податок на репатріацію		-	(87 460)
Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності		(2 470 086)	(2 195 221)

	Прим.	2022 рік	2021 рік
Чисте зменшення грошових коштів та їх еквівалентів		(512 029)	(33 319)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду ¹		1 761 377	1 794 419
Вплив змін валютного курсу на залишок грошових коштів та їх еквівалентів ¹		993	277
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду¹		1 250 341	1 761 377

¹ Грошові кошти та їх еквіваленти включають суму оціночного резерву під кредитні збитки від грошових коштів та їх еквівалентів станом на початок та кінець року (Примітка 16); вплив змін валютного курсу на залишок грошових коштів та їх еквівалентів включає зміну резерву під кредитні збитки за звітний період 2022 року у сумі збільшення на 4 597 тис.грн (2021 рік: у сумі зменшення на 646 тис.грн).

ТОВ «Лемтранс»
Консолідований звіт про зміни у власному капіталі
Усі суми наведені у тисячах гривень

	Належить учасникам ¹			Частки участі, що не забезпечують контролю	Всього
	Резерв переоцінки	Накопичена переоцінка за вирахуванням резерву переоцінки	Всього		
Залишок на 1 січня 2021 р.	1 841 370	(1 841 370)	-	681 978	681 978
Прибуток (збиток) за рік	-	(661 408)	(661 408)	169 347	(492 061)
Інший сукупний дохід (сукупний збиток) за рік, за вирахуванням податку на прибуток	661 408	-	661 408	26 047	687 455
Загальний сукупний дохід (сукупний збиток) за рік	661 408	(661 408)	-	195 394	195 394
Реалізований резерв переоцінки	(219 885)	219 885	-	-	-
Ефект консолідації	-	-	-	1	1
Дивіденди, виплачені неконтролюючим акціонерам	-	-	-	(5 144)	(5 144)
Залишок на 31 грудня 2021 р.	2 282 893	(2 282 893)	-	872 229	872 229
Прибуток (збиток) за рік	-	1 064 529	1 064 529	(60 172)	1 004 357
Інший сукупний дохід (сукупний збиток) за рік, за вирахуванням податку на прибуток	(1 064 529)	-	(1 064 529)	(41 806)	(1 106 335)
Загальний сукупний дохід (сукупний збиток) за рік	(1 064 529)	1 064 529	-	(101 978)	(101 978)
Реалізований резерв переоцінки	(270 435)	270 435	-	-	-
Ефект консолідації	(1)	1	-	151	151
Дивіденди, виплачені неконтролюючим акціонерам	-	-	-	(104 973)	(104 973)
Залишок на 31 грудня 2022 р.	947 928	(947 928)	-	665 429	665 429

¹ Інший сукупний дохід являє собою чистий результат від переоцінки основних засобів, що належить учасникам Компанії. Цей елемент зазвичай відображається у складі іншого сукупного доходу та в капіталі. Однак, оскільки Компанія зареєстрована у формі товариства з обмеженою відповідальністю та його власники мають можливість вимагати повернення інвестованих коштів і накопичених результатів, як зазначено в Примітці 4, така переоцінка збільшує зобов'язання перед учасниками. Це збільшення відображається як переоцінка чистих активів у складі прибутків і збитків і, таким чином, зменшує відповідний елемент капіталу. Отже, на початок і кінець року власний капітал, що належить учасникам, дорівнює нулю.

1 ТОВ «Лемтранс» та його діяльність

Ця консолідована фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за 2022 фінансовий рік для Товариства з обмеженою відповідальністю «Лемтранс» (далі - ТОВ «Лемтранс» або Компанія) та його дочірніх підприємств (далі разом – Група).

ТОВ «Лемтранс» було засноване у формі товариства з обмеженою відповідальністю відповідно до законодавства України у жовтні 1999 року. Основними напрямками діяльності Групи є організація вантажних перевезень залізничним транспортом в Україні, організація перевезень вантажів у контейнерах, надання транспортно-експедиторських послуг, фінансова та операційна оренда залізничного рухомого складу (залізничних вагонів та локомотивів) та інших транспортних засобів, будівництво і ремонт залізничних колій, послуги з ремонту рухомого складу тощо.

Компанія знаходиться у володінні Lemtrans Limited зі штаб-квартирою у м. Лімасол, Кіпр (далі - «Материнське підприємство»). Станом на 31 грудня 2022 року Материнському підприємству належить 100% частка у статутному капіталі Компанії в розмірі 1 218 000 тисяч гривень. Кінцевим материнським підприємством є SCM Holdings Limited, Кіпр. Станом на 31 грудня 2022 року кінцевим бенефіціарним власником Компанії та її дочірніх підприємств є пан Рінат Ахметов. Інформація про операції з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 10.

Нижче перелічені основні дочірні підприємства:

Назва	Ефективна частка володіння* станом на		Сегмент	Країна реєстрації
	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.		
Корпорація «Міжрегіональний промисловий союз»	100,0%	100,0%	Залізничні перевезення вантажів	Україна
Товариство з обмеженою відповідальністю «Українська транспортно-операторська компанія»	52,3%	52,3%	Залізничні перевезення вантажів	Україна
Товариство з обмеженою відповідальністю «Українська перевізницька компанія»	52,3%	52,3%	Залізничні перевезення вантажів	Україна
Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс Транзит»	100,0%	100,0%	Залізничні перевезення вантажів	Україна
Товариство з обмеженою відповідальністю «Левада Карго»	100,0%	100,0%	Залізничні перевезення вантажів	Україна
Товариство з обмеженою відповідальністю «Мостиська Балк Термінал»	100,0%	100,0%	Залізничні перевезення вантажів	Україна
Товариство з обмеженою відповідальністю «Молочная долина»	100,0%	-	Залізничні перевезення вантажів	Україна
Товариство з обмеженою відповідальністю «Локо-Інвест»	99,0%	99,0%	Залізничні перевезення вантажів	Україна
Приватне акціонерне товариство «Лізингова компанія «Укртранслізинг»	52,3%	52,3%	Лізинг активів	Україна
Товариство з обмеженою відповідальністю «Донбаське промислово-транспортне підприємство»	100,0%	100,0%	Інша діяльність	Україна
Товариство з обмеженою відповідальністю «Керченський стрілочний завод»	52,3%	52,3%	Інша діяльність	Україна

*ефективна частка володіння наведена з округленням до найближчої десятої частки відсотка.

Наприкінці 2020 року Група придбала 100% статутного капіталу Товариства з обмеженою відповідальністю «Контейнерний Термінал Фастів» та частку 70% Товариства з обмеженою відповідальністю «Мостиська Драй Порт» з метою будівництва залізничного логістичного центру. Придбані дочірні підприємства планувалося реалізувати упродовж 2021 року іншим компаніям, у тому числі компаніям під спільним контролем SCM, для оптимізації бізнес-структури в межах корпоративної реструктуризації. Але тривалі юридичні процедури, терміни виконання яких було продовжено через воєнний стан та пов'язані з цим обставини, призвели до збільшення терміну реалізації часток за межі одного року. Станом на 31 грудня 2022 року частка Групи у статутних капіталах Товариства з обмеженою відповідальністю «Контейнерний Термінал Фастів» та Товариства з обмеженою відповідальністю «Мостиська Драй Порт» становить 50%.

Нові підприємства. У лютому 2022 року Група придбала 100% статутного капіталу Товариства з обмеженою відповідальністю «Молочная долина» з метою будівництва мультимодального терміналу. Загальна вартість придбання разом з витратами на проведення операції становила 4 075 тисяч гривень. Ця

1 ТОВ «Лемтранс» та його діяльність (продовження)

подія не є об'єднанням бізнесу відповідно до визначень МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу». Група ідентифікувала та визнала придбані індивідуальні ідентифіковані активи й прийняті зобов'язання.

Станом на 31 грудня 2022 року в Групі працювало 1 746 осіб (на 31 грудня 2021 року – 1 951 особа).

Юридична адреса Компанії: вул. Антоновича 46-46А, Київ, 03150, Україна.

2 Умови, у яких працює Група

Українська економіка має риси, притаманні ринкам, що розвиваються, і на її розвиток значною мірою впливають фінансова та грошово-кредитна політики, прийняті урядом, а також розвиток правового, регуляторного та політичного середовища, яке швидко змінюється.

24 лютого 2022 року російські війська розпочали повномасштабне вторгнення на територію України, яке вплинуло на всі сфери життя та економіки України. Території Київської, Чернігівської, Сумської, Харківської та частково Херсонської областей були окуповані на початку війни, але згодом звільнені. Станом на 31 грудня 2022 року Крим та більшість територій Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей залишаються під тимчасовою окупацією і там тривають активні військові дії.

У зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації проти України та на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони й відповідно до українського законодавства в Україні введено воєнний стан з 24 лютого 2022 року, строк дії якого триває до 18 серпня 2023 року.

Український бізнес, розташований за межами основних зон бойових дій, почав демонструвати ознаки відновлення з квітня 2022 року. З жовтня 2022 року Російська Федерація почала обстрілювати енергетичну інфраструктуру України за допомогою ракет і бойових безпілотників, спричиняючи її руйнування та відсутність електропостачання, що призводить до планових та позапланових відключень електроенергії як для домогосподарств, так і для підприємств. Усе це призвело до скорочення реального ВВП України у 2022 році на 29,1% (2021: зростання на 3,4%), за даними аналітичних звітів/оглядів Національного банку України (НБУ). Ситуація залишається напруженою, вона впливає не лише на українську, а й на міжнародну економіку, і її подальший вплив та тривалість важко передбачити та кількісно оцінити.

НБУ дотримується політики відсоткових ставок відповідно до цільових показників інфляції. Рівень інфляції в Україні за 2022 рік склав 26,6% (2021: 10,0%) згідно зі статистикою, опублікованою Державною службою статистики України. Зростання інфляції у 2022 році змусило НБУ розпочати посилення монетарної політики та підвищити облікову ставку з 10% з 21 січня 2022 року до 25% з 03 червня 2022 року.

Станом на 24 лютого 2022 року курс гривні на валютному ринку встановлено на рівні 29,25 грн за 1 долар США (проти 27,28 грн за 1 долар США на 31 грудня 2021 року) для забезпечення надійної та стабільної роботи фінансової системи країни. З 21 липня 2022 року курс гривні скориговано до 36,57 грн за 1 долар США і залишається фіксованим на цьому рівні до дати підписання цієї фінансової звітності.

Щоб стримати зростання цін в Україні, а також утримати інфляцію під контролем, НБУ був змушений не лише зафіксувати курс долара, а й запровадити низку адміністративних обмежень, зокрема на валютні операції та рух капіталу, у тому числі обмеження на виплати відсотків і дивідендів за кордон в іноземній валюті. Через усі ці обмеження гривня не обмінюється і не є вільно конвертованою валютою.

Дохідність до погашення («YtM») за українськими урядовими єврооблігаціями зросла до 63,4% (для 5-річних інструментів станом на 31 грудня 2022 року) з 8,9% станом на 31 грудня 2021 року. Водночас внутрішні українські суверенні облігації у гривнях (терміном погашення 5 років) торгувалися з прибутковістю 22% станом на 31 грудня 2022 року. У серпні 2022 року кредитори України погодили дворічне призупинення по всіх її єврооблігаціях, що дозволяє відстрочити близько 6 мільярдів доларів США запланованих виплат. Валютні резерви, які станом на 31 грудня 2021 року були на найвищому рівні з 2011 року, почали поступово використовуватися з січня 2022 року. Однак завдяки надходженню міжнародної допомоги валютні резерви станом на 31 грудня 2022 року перевищили довоєнний рівень. З початком війни український бюджет відчуває значний дефіцит, який фінансується за рахунок національних і міжнародних запозичень і дотацій. Міжнародна підтримка вкрай важлива для здатності України продовжувати боротися з агресією та фінансувати дефіцит бюджету та поточні виплати боргів.

Від початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України підприємства Групи працюють у посиленому режимі задля логістичної та економічної безпеки України, забезпечення постачання необхідної виробництвом сировини та збереження логістичних ланцюгів. Вплив збройної агресії Російської Федерації проти України на діяльність Групи розкрито у Примітці 4.

Група допомагає Збройним Силам України та територіальній обороні, підтримує населення в країні. Протягом періоду дії воєнного стану в Україні у 2022 році Група перерахувала кошти на спеціальний рахунок НБУ; сплатила логістичний тариф на доставку гуманітарного вантажу для мирного населення; допомогла

2 Умови, в яких працює Група (продовження)

доставити продукти у деякі регіони, надала військовослужбовцям автомобілі, бронезилети та пічки "буржуйки", підтримала волонтерську організацію з метою придбання дрону, зарядної станції тощо. Одне з дочірніх підприємств Групи, Товариство з обмеженою відповідальністю «Левада Карго», спільно з іншими компаніями організовувало логістичні ланцюги поставок гуманітарної допомоги із Європи до України в рамках спільної ініціативи АТ «Укрзалізниця», українських та європейських компаній та European Business Association. З початку 2023 року Група придбала та передала українським захисникам сучасне обладнання – квадрокоптер, який допоможе військовим проводити повітряну розвідку.

Остаточний результат повномасштабної війни та її наслідки передбачити надзвичайно складно, проте очевидно, що вони матимуть вкрай негативний вплив на економіку України та бізнес Групи.

COVID-19. У квітні 2023 року термін дії карантину в Україні було продовжено до 30 червня 2023 року та на період воєнного стану фізичним особам і суб'єктам господарювання рекомендовано дотримуватися протиепідемічних заходів, спрямованих на запобігання поширенню COVID-19. На початку травня 2023 року Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила, що COVID-19 більше не вважається глобальною надзвичайною ситуацією у сфері охорони здоров'я. На дату випуску цієї консолідованої фінансової звітності ситуація з COVID-19 все ще змінюється і її наслідки залишаються невизначеними.

3 Управління капіталом

Мета Групи при управлінні капіталом полягає в забезпеченні здатності Групи продовжувати безперервно свою діяльність, щоб приносити прибуток учасникам та вигоди іншим зацікавленим сторонам.

Керівництво контролює капітал на основі співвідношення позикових і власних коштів. Це співвідношення розраховується як чиста сума боргу, поділена на загальну суму капіталу. Чиста заборгованість розраховується як загальна сума позикових коштів та інших фінансових зобов'язань за вирахуванням зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності та чистих активів, які належать учасникам, мінус грошові кошти та їх еквіваленти до знецінення. Капітал розраховується як чисті активи, які належать учасникам, плюс частки участі, що не забезпечують контролю, як показано у консолідованому звіті про фінансовий стан.

У наведеній нижче таблиці показано коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Всього позикових коштів та інших фінансових зобов'язань (Примітка 18)	7 075 198	9 906 059
Мінус: чисті активи, які належать учасникам (Примітка 18)	(6 861 401)	(7 649 625)
Мінус: зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності (Примітка 18)	(97 438)	(232 796)
Мінус: ПДВ, який належить до зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності (Примітка 18)	(2 105)	(1 927)
Мінус: грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 16)	(1 250 341)	(1 761 377)
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки (Примітка 16)	(12 355)	(7 758)
Чиста заборгованість	(1 148 442)	252 576
Чисті активи, які належать учасникам (Примітка 18)	6 861 401	7 649 625
Частки участі, що не забезпечують контролю (Примітка 9)	665 429	872 229
Всього капіталу	7 526 830	8 521 854
Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів	-	3%

Станом на 31 грудня 2022 року показник «Чиста заборгованість» Групи має від'ємне значення, що спричинене, насамперед, зменшенням залишку зобов'язань за короткостроковою фінансовою допомогою, що підлягає поверненню, на 1 838 070 тисяч гривень (Примітка 18).

4 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки інформації. Ця консолідована фінансова звітність (далі – фінансова звітність) підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості з коригуваннями на переоцінку основних засобів. Нижче описані основні принципи облікової політики, які застосовувались при підготовці цієї фінансової звітності. Ці принципи застосовувались послідовно щодо всіх представлених у цій звітності періодів, якщо не зазначено інше.

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає застосування певних важливих бухгалтерських оцінок. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики Групи її керівництво застосовувало власні професійні судження. Сфери, що характеризуються високим рівнем оціночних суджень або складності, та сфери, щодо яких формуються припущення та розрахунки, мають велике значення для підготовки консолідованої фінансової звітності, описані у Примітці 5.

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

Відповідно до пункту 5 статті 12¹ Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємства, які повинні складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). Станом на дату випуску цієї фінансової звітності переклад таксономії UA XBRL МСФЗ 2022 року опубліковано на сайті Міністерства фінансів України, але Центр збору фінансової звітності ще не розпочав прийом звітності за 2022 рік. Керівництво Компанії планує підготувати звіт у форматі iXBRL та подати його в строки, встановлені законодавством.

Безперервність діяльності. Негативний вплив збройної агресії Російської Федерації проти України на діяльність Групи зумовлений, перш за все, руйнуванням найбільших металургійних комбінатів в Україні та міста Маріуполь, у якому вони розташовані; зупиненням діяльності морських портів у Чорноморсько-Азовському регіоні та переорієнтацією експортно-імпорتنих потоків на західні залізничні прикордонні переходи, що суттєво скоротило експортні можливості через наявні логістичні обмеження; зменшенням завантаження потужностей гірничодобувних підприємств; призупиненням програм будівництва і розвитку; скороченням виробництва інших численних підприємств внаслідок воєнних дій та руйнуванням наземної інфраструктури. Це призвело до падіння обсягу залізничних вантажних перевезень у всіх регіонах України, утворення профіциту рухомого складу та зниження ставок плати за використання напіввагонів. Так у 2022 року обсяги навантажень у напіввагони в Україні скоротились близько 54% порівняно з 2021 роком, а ринкові ставки плати за їх використання знизились на 20% порівняно із середнім значенням за 2021 рік. Керівництво Групи прагне активно контролювати та обмежувати вплив цих подій на діяльність Групи за рахунок запровадження планів дій у позаштатних ситуаціях та прийняття оперативних рішень, які допомагають забезпечити стабільність у виробничих процесах та безперебійне надання послуг з організації залізничних перевезень.

Група здійснює залізничні вантажні перевезення майже по всій контрольованій території України та має активи, заблоковані на тимчасово окупованих територіях та територіях, де відбувалися/відбуваються воєнні (бойові) дії, або на прилеглих до них територіях. Тимчасова втрата фізичного контролю над цими активами та бойові дії у місцях їх розташування стали головними чинниками зменшення корисності (знецінення) рухомого складу та інших активів у 2022 році (Примітка 11).

Діяльність виробничих підрозділів Групи на сході України наразі повністю припинена. З метою забезпечення безпеки офісні працівники мають можливість працювати у дистанційному режимі, а робочий час виробничого персоналу додатково враховує обмеження, що діють у період воєнного стану.

В зазначених умовах Група приділяє особливу увагу здійсненню найбільш якісного надання логістичного сервісу та супутнього інформаційного забезпечення існуючим Клієнтам на базі наявних ефективних комунікаційних можливостей із ланками АТ «Укрзалізниця».

У зв'язку із швидкоплинністю геополітичної та військової ситуації в Україні Групою налагоджено процес щодобового моніторингу оперативної ситуації на теренах залізничних перевезень, як на шляхах загального користування, так і на внутрішніх коліях підприємств-замовників послуг з організації перевезень вантажів, із фіксацією подій, наслідків, прогнозів усунення пошкоджень, аналізу загальних наслідків для залізничної інфраструктури і об'ємів перевезень вантажів. Для цього на постійній основі здійснюються комунікації із керівництвом та структурними підрозділами АТ «Укрзалізниця», підприємствами, державними установами та військовими адміністраціями.

Діяльність Групи на ринку залізничних перевезень вантажів в умовах війни суттєво залежить від відновлення промисловості, проєктів будівництва і розвитку; збільшення пропускної спроможності західних прикордонних переходів для нарощування обсягів міжнародних перевезень; відновлення руху залізничного транспорту в регіонах, які перебували в зонах ведення бойових дій; організації нових маршрутів вантажних перевезень; розвитку транспортної інфраструктури у вузьких місцях.

Існує значна невизначеність щодо майбутнього розвитку військового вторгнення, його тривалості, короткострокового та довгострокового впливу на Групу, її персонал, операції, ліквідність та активи. Може бути кілька сценаріїв подальшого розвитку поточної ситуації з невизначеною ймовірністю та з різним ступенем впливу на Групу.

Керівництво оцінило здатність Групи продовжувати свою діяльність як безперервну діяльність та змоделювало базовий сценарій та прогноз грошових потоків на період до кінця червня 2024 року.

Базовий сценарій передбачає збереження контролю над виробничими активами, розташованими на контрольованій території України, та здійснення залізничних перевезень на рівні показників бізнес-плану Групи до кінця 2023 року з урахуванням збільшення кількості вагонів, що простоють, у середньому на 21% до серпня 2023 року, базуючись на фактичних показниках прямування вантажних вагонів у відстій протягом 1 кварталу 2023 року. Протягом прогнозного періоду очікується щомісячне зменшення інвентарного парку напіввагонів на 1-2% у зв'язку із вибуттям активів через закінчення термінів експлуатації. Ключовими суттєвими припущеннями в цьому сценарії є:

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

(i) відсутність подальшого значного просування російських військ на територію України та подальшої ескалації військових дій, які можуть вплинути на активи Групи;

(ii) очікуване зменшення середньорічного доходу на один вантажний вагон у 2023 році, що враховує фактичні показники досягнуті на початку 2023 року, становить близько 22% порівняно з аналогічним показником за 2022 рік. Починаючи з січня 2024 року прогноз доходу на один вантажний вагон суттєво не змінюється;

(iii) запланований обсяг рухомого складу, задіяного у перевезеннях вантажів на перше півріччя 2023 року, в середньому складає близько 62% від загального власного (орендованого) парку Групи з подальшим поступовим збільшенням до 72% до кінця року, що перш за все відбувається за рахунок зменшення загальної кількості рухомого складу через закінчення термінів експлуатації;

(iv) з січня 2024 року прогнозується виконання капітальних ремонтів вантажних вагонів, які поступово накопичуються з березня 2022 року та були відстрочені через зменшення попиту на вантажні перевезення в умовах повномасштабної війни. Це призводить до додаткового фінансового навантаження на Групу, проте дозволяє підтримати необхідний рівень робочого парку вантажних вагонів і забезпечити майбутні доходи;

(v) поточні зобов'язання Групи за договорами лізингу та оренди виконуються відповідно до діючих домовленостей з лізингодавцями/орендодавцями та в межах діючого законодавства в умовах воєнного стану;

(vi) не планується залучення банківських позикових коштів з метою забезпечення операційних потреб Групи.

Цей сценарій дозволяє не мати розривів ліквідності в кожному з місяців. У разі потреби Група може розглядати можливість залучення позикових коштів для реалізації інвестиційних проєктів.

Керівництво Групи вважає, що скориговані грошові потоки, отримані від профільної діяльності, будуть достатніми для врегулювання будь-яких зобов'язань, що підлягають оплаті протягом наступних дванадцяти місяців. Виконані керівництвом оцінки грошових потоків на наступні дванадцять місяців залежать від низки припущень, на які впливає існуюча суттєва невизначеність щодо подальшої значної ескалації воєнних дій та їх тривалості, які можуть призвести до руйнування залізничної інфраструктури та втрати рухомого складу. Ця суттєва невизначеність може викликати значні сумніви щодо здатності Групи продовжувати свою діяльність і, отже, в ході ведення своєї господарської діяльності Група може бути не в змозі реалізувати свої активи та погасити свої зобов'язання. Незважаючи на суттєву невизначеність щодо подальшої значної ескалації воєнних дій та їх тривалості, керівництво продовжує вживати заходів для мінімізації впливу на Групу, і тому вважає, що застосування припущення про безперервність діяльності Групи для складання цієї консолідованої фінансової звітності є доцільним.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою і валютою подання Групи є національна валюта України – українська гривня. Ця фінансова звітність представлена в українських гривнях, і всі суми наведені з округленням до найближчої тисячі, якщо не зазначено інше.

Операції, що деноміновані в іноземній валюті, обліковуються за обмінним курсом Національного банку України (НБУ), чинним на дату здійснення операції. Курсові різниці, що виникають внаслідок розрахунків за операціями в іноземній валюті, включаються до складу прибутку чи збитку на основі обмінного курсу, чинного на дату проведення операції.

Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховуються у гривні за офіційним обмінним курсом НБУ на звітну дату. Перерахунок за курсами на звітну дату не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю. Немонетарні статті обліковуються за обмінним курсом, що діє на дату їх початкових операцій.

Нижче наведені основні курси обміну, застосовані для перерахунку сум в іноземних валютах:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
1 долар США	36,57	27,28
1 євро	38,95	30,92

Курсові різниці, які відносяться до інвестиційної та фінансової діяльності, включаються до неопераційних курсових різниць. До таких статей належать заборгованості за кредитними договорами, договорами оренди, депозити з контрактним терміном погашення більш ніж три місяці тощо.

Курсові різниці, за винятком тих, які відносяться до інвестиційної та фінансової діяльності, включаються до операційних курсових різниць.

Принципи консолідації. Дочірні підприємства представляють собою такі об'єкти інвестицій, у тому числі структуровані підприємства, які Група контролює, оскільки Група (i) володіє повноваженнями, які надають їй

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

можливість управляти значущою діяльністю, що суттєво впливає на дохід об'єкта інвестицій, (ii) наражається на ризики, пов'язані зі змінним доходом від участі в об'єкті інвестицій, або має право на одержання такого доходу, та (iii) має можливість скористатися своїми повноваженнями щодо об'єкта інвестицій з метою здійснення впливу на величину доходу інвестора. Під час оцінки наявності у Групи повноважень щодо іншого підприємства необхідно розглянути наявність та вплив реальних прав, включаючи реальні потенційні права голосу. Право є реальним, якщо власник має практичну можливість реалізувати це право при прийнятті рішення щодо управління значущою діяльністю об'єкта інвестицій. Група може володіти повноваженнями щодо об'єкта інвестицій, навіть якщо вона не має більшості прав голосу в об'єкті інвестицій. У подібних випадках для визначення наявності реальних повноважень щодо об'єкта інвестицій Група має оцінити розмір пакета своїх прав голосу по відношенню до розміру та ступеня розосередження пакетів інших власників прав голосу. Права захисту інших інвесторів, такі як пов'язані з внесенням корінних змін у діяльність об'єкта інвестицій або ті, що застосовуються у виключних обставинах, не перешкоджають можливості Групи контролювати об'єкт інвестицій. Консолідація дочірніх підприємств починається з дати переходу до Групи контролю над ними (дати придбання) і припиняється з дати втрати контролю над їх діяльністю.

Група переоцінює наявність чи відсутність контролю, якщо факти чи обставини вказують на зміну одного чи декількох елементів контролю, вказаних вище.

Група застосовує метод придбання для обліку об'єднань компаній, крім компаній, придбаних у сторін під спільним контролем. Сума винагороди, сплаченої при придбанні дочірнього підприємства, - це справедлива вартість переданих активів, зобов'язань, які ще не врегульовані перед колишніми власниками об'єкта придбання, та акцій, емітованих Групою. Сплачена винагорода включає справедливую вартість будь-якого активу чи зобов'язання, що виникло внаслідок домовленості про умовну винагороду. Придбані активи, що піддаються визначенню, а також зобов'язання і умовні зобов'язання, взяті на себе при об'єднанні бізнесу, спочатку оцінюються за справедливою вартістю на дату придбання. Група оцінює частку учасників, що не здійснюють контроль, індивідуально за кожною операцією або за справедливою вартістю, або пропорційно частці учасників, що не здійснюють контроль, у визначених сумах чистих активів придбаного підприємства, що піддаються визначенню.

Гудвіл визначається шляхом вирахування суми чистих активів придбаного підприємства із загальної суми таких величин: переданого відшкодування за придбане підприємство, суми частки учасників, що не здійснюють контроль, у придбаному підприємстві та справедливої вартості частки участі у капіталі придбаного підприємства, що належала безпосередньо перед датою придбання. Від'ємна сума («негативний гудвіл») визнається у складі прибутку чи збитку після того, як керівництво повторно оцінить, чи повністю ідентифіковані усі придбані активи, а також прийняті зобов'язання та умовні зобов'язання, і проаналізує правильність їхньої оцінки.

Всі внутрішньогрупові операції, залишки, доходи та витрати за операціями між компаніями Групи виключаються при консолідації. Прибутки та збитки, що виникають внаслідок внутрішньогрупових операцій, які визнаються у складі активів, також при консолідації виключаються. За необхідності, облікова політика дочірніх підприємств була змінена для приведення її у відповідність до облікової політики Групи.

Операції з неконтрольованими частками участі, які не призводять до втрати контролю, обліковуються як операції з капіталом, тобто як операції з власниками, які діють в якості власників. Різниця між справедливою вартістю сплаченої винагороди та відповідною придбаною часткою у балансовій вартості чистих активів дочірнього підприємства обліковується у складі капіталу. Прибутки або збитки від продажу неконтрольованих часток також обліковуються у складі капіталу.

Коли Група припиняє здійснювати контроль, частка участі у капіталі підприємства, що залишилась, переоцінюється за справедливою вартістю на дату втрати контролю, а зміна балансової вартості визнається у складі прибутку чи збитку. Справедлива вартість - це первісна балансова вартість для цілей подальшого обліку частки участі у капіталі, що залишилась, як асоційованої компанії, спільного підприємства або фінансового активу. Крім того, будь-які суми, раніше визнані в інших сукупних доходах щодо цього підприємства, обліковуються так, ніби Група здійснила безпосереднє вибуття відповідних активів чи зобов'язань. Це може означати, що суми, раніше відображені в інших сукупних доходах, рекласифікуються у прибуток чи збиток.

Основні засоби. Залізничні вантажні вагони обліковуються за справедливою вартістю за вирахуванням подальшого накопиченого зносу та подальших накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). Інші основні засоби обліковуються за первісною вартістю за мінусом накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення).

Справедлива вартість визначається на основі ринкової інформації. Оцінки проводяться з достатньою регулярністю, щоб забезпечити відсутність суттєвої різниці між справедливою вартістю та балансовою вартістю активів, що переоцінюються. Подальші надходження основних засобів обліковуються за первісною вартістю. Первісна вартість об'єкту основних засобів включає витрати, безпосередньо пов'язані з його

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

придбанням. Первісна вартість активів, створених власними силами, включає вартість матеріалів, прямих витрат на оплату праці та відповідну частину виробничих накладних витрат.

Зростання облікової вартості за рахунок переоцінки відноситься до іншого сукупного доходу, рух якого є складовою переоцінки чистих активів, що належать учасникам Компанії. При переоцінці основних засобів будь-яка накопичена амортизація на дату переоцінки виключається з первісної вартості таких основних засобів, а чиста балансова вартість перераховується відповідно до результатів переоцінки. Уцінки, що компенсують попередні дооцінки основного засобу, визнаються у складі іншого сукупного доходу; усі інші уцінки відносяться до складу прибутку чи збитку. Визнаний в інших сукупних доходах резерв переоцінки частково переноситься до нерозподіленого прибутку, коли актив використовується Групою. Сума перенесеного резерву переоцінки дорівнює різниці між амортизацією, що базується на переоціненій балансовій вартості основних засобів, та амортизацією, що базується на первісній вартості основних засобів. Під час вибуття переоціненого об'єкта основних засобів залишок резерву переоцінки, що стосується такого об'єкта, списується на нерозподілений прибуток.

Подальші витрати включаються в балансову вартість активу чи визнаються окремим активом у відповідних випадках, лише якщо існує ймовірність отримання Групою майбутніх економічних вигід, пов'язаних з цим активом, а його вартість можна достовірно оцінити. Визнання балансової вартості заміненого компонента припиняється. Усі інші витрати на ремонт та технічне обслуговування відносяться до операційних витрат протягом періоду, у якому вони фактично понесені.

Визнання основних засобів припиняється після їх вибуття або якщо використання активу, як очікується, не принесе майбутніх економічних вигід. Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень з їхньою балансовою вартістю та визнаються у складі прибутку чи збитку.

Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом з метою розподілу первісної вартості чи вартості переоцінки до їхньої оціночної ліквідаційної вартості протягом визначеного очікуваного строку корисного використання.

Група основних засобів	Строки корисного використання нових об'єктів у роках
Будівлі та споруди	5-60
Залізничні вантажні вагони	5-32
Машини та обладнання	5-30
Інші транспортні засоби	5-10
Інші основні засоби	2-15

Ліквідаційна вартість активу – це очікувана сума, яку Група отримала б у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом очікуваних витрат на продаж, якби стан та строк корисного використання цього активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Оціночна ліквідаційна вартість активу дорівнює нулю, якщо Група має намір використовувати актив до кінця фізичного строку його використання, окрім залізничних вантажних вагонів. Оціночна ліквідаційна вартість активів та залишковий строк їх корисного використання переглядаються та, за необхідності, коригуються перспективно станом на кінець кожного фінансового року.

Незавершені капітальні інвестиції. Об'єкти, які знаходяться в процесі незавершеного будівництва, капіталізуються як окремий елемент необоротних активів, відображаються за первісною вартістю за вирахуванням будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). При завершенні будівництва вартість об'єкта, за вирахуванням накопиченого збитку від знецінення, переноситься до відповідної групи основних засобів. Знос на об'єкти незавершеного будівництва не нараховується.

Невстановлене обладнання є устаткуванням, придбаним Групою, але не введеним в експлуатацію, що відображається за первісною вартістю за вирахуванням будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). Амортизація цих активів не нараховується до моменту їхньої готовності до запланованого використання.

Зменшення корисності (знецінення) нефінансових активів. На кожну звітну дату Група визначає, чи існують ознаки можливого зменшення корисності нефінансових активів. Активи, які амортизуються, аналізуються на предмет зменшення корисності у випадку будь-яких подій або змін обставин, які свідчать про те, що відшкодування повної балансової вартості активу може стати неможливим. Збиток від зменшення корисності (знецінення) визнається у сумі, на яку балансова вартість активу перевищує вартість його очікуваного відшкодування. Очікувана вартість відшкодування активу – це його справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж або вартість активу при використанні, залежно від того, яка з них більша.

Для розрахунку можливого збитку від зменшення корисності (знецінення) активи групуються на найнижчому рівні, на якому існують грошові потоки, що можуть бути визначені, переважно незалежні від надходжень грошових коштів від інших активів (на рівні одиниць, які генерують грошові кошти). Балансова вартість активу зменшується до вартості відшкодування, а збиток від зменшення корисності (знецінення) визнається

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

у складі прибутку чи збитку за рік, якщо актив не обліковується за переоціненою вартістю. Будь-який збиток від зменшення корисності (знецінення) переоціненого активу спочатку визнається як зменшення резерву переоцінки.

За винятком гудвілу, нефінансові активи, що зазнали зменшення корисності, аналізуються на предмет можливого сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) на кожну звітну дату. За наявності ознак того, що раніше визнані збитки від зменшення корисності (знецінення) активу більше не існують або зменшилися, проводять оцінку суми очікуваного відшкодування активу. Збиток від зменшення корисності (знецінення) активу, визнаний у попередніх роках, відновлюється. Балансову вартість активу збільшують до суми очікуваного відшкодування активу. Таке збільшення вартості не може перевищувати балансової вартості, яку було б визначено за вирахуванням амортизації, якби у попередніх роках не визнавався збиток від зменшення корисності (знецінення).

Необоротні активи, класифіковані як утримувані для продажу (або групи вибуття). Необоротні активи та групи вибуття (до складу яких можуть входити як необоротні, так і оборотні активи) відображаються у консолідованому звіті про фінансовий стан як «Необоротні активи, утримувані для продажу (або групи вибуття)», якщо їхня балансова вартість буде відшкодована переважно у ході операції продажу протягом дванадцяти місяців після звітного періоду. Рекласифікація активів здійснюється у разі дотримання всіх наступних умов: (i) активи готові до негайного продажу в їх поточному стані; (ii) керівництво Групи склало поточну програму пошуку покупця та розпочало її реалізацію; (iii) проводиться активний маркетинг для продажу активів за оптимальною ціною; (iv) очікується, що продаж буде здійснено протягом одного року, та (v) не очікується, що план продажу буде суттєвим чином змінений або скасований.

Необоротні активи або групи вибуття, які у консолідованому звіті про фінансовий стан за поточний період класифіковані як утримувані для продажу, не рекласифікуються та не представляються в іншій категорії у порівняльному консолідованому звіті про фінансовий стан для відображення класифікації на кінець поточного періоду.

Група вибуття – це група активів (оборотних і необоротних), запланованих до вибуття у результаті продажу або іншим чином разом як група у ході однієї операції, і зобов'язання, безпосередньо пов'язані з цими активами, які будуть передані у результаті цієї операції. Гудвіл обліковується у складі групи вибуття у тому випадку, якщо група вибуття є одиницею, що генерує грошові кошти, на яку при придбанні був віднесений гудвіл.

Необоротні активи або групи вибуття, утримувані для продажу, в цілому оцінюються за їхньою балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж залежно від того, яка з них менша. Основні засоби, утримувані для продажу, не амортизуються.

Зобов'язання, безпосередньо пов'язані з групою вибуття, які будуть передані при вибутті, підлягають рекласифікації і відображаються у консолідованому звіті про фінансовий стан окремим рядком.

Група як орендодавець. Якщо Група виступає орендодавцем в межах оренди, за якою, в основному, всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням, передаються орендарю, орендовані активи відображаються як **дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом** та обліковуються за поточною вартістю майбутніх лізингових платежів. Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом та сублізингом первісно визнається на момент її початку (тобто коли починається строк лізингу) із застосуванням ставки дисконту, яка визначається на початок лізингових відносин (тобто на дату укладання лізингового договору чи на дату прийняття сторонами зобов'язань щодо основних умов лізингу залежно від того, яка з них настає раніше).

Різниця між повною вартістю такої заборгованості та її поточною вартістю являє собою незароблений фінансовий дохід. Цей дохід визнається протягом строку лізингу із використанням методу чистих інвестицій (до оподаткування), який передбачає постійну періодичну ставку процента. Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з підготовкою та укладанням лізингового договору, включаються до первісної оцінки вартості дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом та відносяться на зменшення доходів, визнаних протягом строку лізингу. Фінансові доходи від лізингу обліковуються у складі доходу від реалізації у складі прибутку чи збитку за рік.

Оціночний резерв під кредитні збитки визнається із використанням спрощеного підходу при очікуваних кредитних збитках за весь строк. Очікувані кредитні збитки визначаються так само, як і для інших фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, та визнаються через оціночний резерв для списання чистої балансової вартості дебіторської заборгованості до приведеної вартості очікуваних грошових потоків, дискontованих за процентними ставками, які закладені у договорах фінансового лізингу. Грошові потоки, використані для визначення очікуваних кредитних збитків, відповідають грошовим потокам, використаним для оцінки дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом.

Оренда, за якою Група не передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив, класифікується як **операційна оренда**. Первісні прямі витрати, понесені при укладанні договору про операційну оренду, включаються до балансової вартості базового активу та визнаються, як витрати протягом строку оренди на прямолінійній основі.

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

Група як орендар. Ідентифікація оренди та визначення строку оренди. На початку дії договору Група оцінює чи є договір орендою, або чи містить договір оренду. Договір є орендою, чи містить оренду, якщо він передає право контролювати користування ідентифікованим активом протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію. Для договору, який є орендою або містить оренду, Група обліковує кожний компонент оренди в договорі як оренду, окремо від компонентів не-оренди цього договору. Компоненти не-оренди обліковуються в тому періоді, до якого вони відносяться.

Група визначає строк оренди як невідмовний період оренди разом з періодами, які охоплюються можливістю продовження оренди у разі, якщо Група обґрунтовано впевнена у тому, що вона скористається такою можливістю; та періодами, які охоплюються можливістю припинити оренду, якщо Група обґрунтовано впевнена у тому, що вона не скористається такою можливістю. Після дати початку оренди Група повторно оцінює строк оренди при виникненні значної події або зміни обставин, які підконтрольні Групі та впливають на її здатність скористатися (або не скористатися) можливістю продовжити або припинити оренду.

Актив з права користування. На дату початку оренди Група визнає актив з права користування за первісною вартістю, яка складається з:

- теперішньої вартості орендних платежів, не сплачених на дату початку оренди;
- будь-яких орендних платежів, здійснених на, або до дати початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів;
- будь-яких первісних прямих витрат, понесених Групою;
- витрат на відновлення базового активу до стану, що вимагається умовами договорів оренди.

Після дати початку оренди Група оцінює актив з права користування, застосовуючи модель собівартості.

Амортизація активів з права користування розраховується прямолінійним методом протягом строку корисного використання, який визначається наступним чином:

(i) якщо Група виступає лізингоодержувачем за договором лізингу з правом викупу активу та/або переходом права власності на базовий актив наприкінці строку лізингу, активи з права користування амортизуються протягом строку корисного використання базового активу або коротшого строку оренди, коли Група не є обґрунтовано впевненою в отриманні права власності на них до кінця строку лізингу. Строки корисного використання наведені у таблиці:

	Строки корисного використання нових об'єктів у роках
Залізничні вантажні вагони	5-32

(ii) якщо Група виступає орендарем за договором оренди без права викупу активу та/або переходу права власності на актив наприкінці строку оренди, активи з права користування амортизуються протягом строку оренди з урахуванням можливих продовжень та дострокових припинень, який може відрізнитися від строку дії договору оренди. Строки оренди наведені у таблиці:

	Строки оренди нових об'єктів у роках
Будівлі та споруди	2-5
Залізничні вантажні вагони	1-7
Машини та обладнання	5
Інші транспортні засоби	2-5

У звіті про фінансовий стан Група включає активи з права користування у той самий рядок, у якому відповідні базові активи подавалися б, якби вони були власністю Групи.

Орендні зобов'язання. На дату початку оренди Група визнає орендні зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на дату початку оренди. При дисконтуванні орендних платежів Група застосовує припустиму ставку відсотка в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити. Якщо припустиму ставку неможливо визначити, на підставі інформації, доступної Групі, то Група застосовує ставку залучення додаткових запозичень.

Кожний орендний платіж частково відноситься на погашення заборгованості й частково на фінансові витрати з метою забезпечення постійної процентної ставки на суму залишку заборгованості. Відповідні орендні зобов'язання, за вирахуванням майбутніх фінансових витрат, включаються до складу інших фінансових зобов'язань. Процентні витрати відносяться на прибуток або збиток протягом строку оренди із використанням методу ефективної процентної ставки.

Орендні зобов'язання, як правило, переоцінюються Групою у наступних ситуаціях: (i) зміна первісної оцінки строку оренди; (ii) зміна індексу або ставки, що впливає на платежі (змінні орендні платежі). У першому випадку (i) Група переоцінює орендні зобов'язання, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням переглянутої ставки дисконту; у другому (ii) – дисконтуючи переглянуті орендні платежі за первісною ставкою. Група визнає суму переоцінки орендного зобов'язання як коригування первісної вартості

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

активу з права користування. Переоцінка обліковується перспективно. Змінні орендні платежі, що не залежать від індексу або ставки, визнаються як витрати в періоді, у якому відбулася подія або умова, що ініціює платіж.

Модифікації договорів оренди виникають в результаті змін в базовому договорі, погоджених між Групою та орендодавцем після початку оренди. Облік модифікації залежить від того, збільшують або зменшують модифіковані умови сферу застосування договору оренди, і чи потребує збільшення сфери застосування сплати відшкодування, зіставного з ціною окремого договору, для нової сфери застосування договору оренди. Якщо модифікація розширює сферу дії оренди та компенсація за оренду зростає, Група обліковує модифікацію як окрему оренду. Якщо модифікація оренди не обліковується як окрема оренда Група обліковує переоцінку орендного зобов'язання шляхом: i) зменшення балансової вартості активу з права користування для відображення часткового або повного припинення оренди для модифікацій оренди, які зменшують сферу дії оренди. Група визнає у прибутку або збитку будь-який прибуток або збиток, пов'язаний з частковим або повним припиненням такої оренди; ii) здійснення відповідного коригування активу з права користування для всіх інших модифікацій оренди.

Зобов'язання за договором лізингу з правом викупу активу та/або переходом права власності на актив наприкінці строку лізингу, відповідно до якого, в основному, усі ризики та вигоди, пов'язані з володінням та використанням, передаються Групі, Група обліковує як зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності. Коли Група виступає орендарем за договором оренди без права викупу активу та/або переходу права власності на актив наприкінці строку оренди, відповідно до якого, в основному, усі ризики та вигоди, пов'язані з використанням, передаються Групі, зобов'язання за договором обліковується як зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності.

Гарантійні або авансові платежі за останні періоди оренди Група поділяє за видами на ті, що повертаються орендодавцями у кінці оренди, якщо Група не порушила контрактних умов, і ті, що зараховуються як орендні платежі за останні місяці оренди. Платежі, що повертаються, Група класифікує як гарантійний депозит, що оцінюється за справедливою вартістю в момент первісного визнання з відповідною капіталізацією до складу активу з права користування різниці між справедливою вартістю та номінальною вартістю такого депозиту. Платежі, що зараховуються як останні платежі, є частиною орендних платежів і впливають на розрахунок орендного зобов'язання та активу з права користування в момент первісного визнання.

Продаж активів з подальшою (зворотною) орендою. Якщо Група (орендар-продавець) передає актив іншому суб'єктові господарювання (орендодавцеві-покупцеві) і знову орендує цей актив у орендодавця-покупця, то Група обліковує договір про передачу активу та договір оренди, застосовуючи оцінку того чи є передача активу продажем і чи задовольняються вимоги МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

Коли Група продає активи й одразу укладає угоду про фінансовий лізинг (оренду з правом викупу/переходом права власності) тих самих активів, то Група продовжує визнавати ці активи та визнає фінансове зобов'язання для будь-якої компенсації, отриманої від орендодавця-покупця. Таке фінансове зобов'язання обліковується за МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та класифікується як *позикові кошти*.

Короткострокова оренда та оренда, за якою орендований актив є малоцінним. Група не застосовує принципи визнання та вимоги до обліку короткострокової оренди (строк оренди 12 місяців або менше) й оренди, за якою орендований актив є малоцінним. Група визнає орендні платежі, пов'язані з такою орендою, як витрати за прямолінійним методом протягом строку оренди у прибутку або збитку.

Податок на прибуток. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок. У цій фінансовій звітності податки на прибуток показані відповідно до вимог українського податкового законодавства, яке є чинним станом на звітну дату.

Витрати з податку на прибуток відображаються у складі прибутку чи збитку, якщо тільки вони не мають бути відображені у складі інших сукупних доходів або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді у складі інших сукупних доходів або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваного прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання, яке не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній.

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які діють або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи та зобов'язання згортаються лише по окремих компаніях Групи, коли існує юридично закріплене право взаємозаліку поточних податкових активів і поточних податкових зобов'язань, і відстрочені податки відносяться до одного й того ж суб'єкта господарювання й у межах компетенції одного податкового органу.

Відстрочені податкові активи за тимчасовими різницями, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише в тому обсязі, у якому існує ймовірність отримання оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

На кожну звітну дату Група переглядає балансову вартість відстрочених податкових активів і зменшує їх балансову вартість, якщо більше не існує ймовірності одержання достатнього оподатковуваного прибутку, що дав би змогу реалізувати частину або всю суму такого відстроченого податкового активу. Невизнані відстрочені податкові активи переглядаються на кожну звітну дату та визнаються тією мірою, якою з'являється значна ймовірність того, що майбутній оподатковуваний прибуток дасть змогу використовувати відстрочені податкові активи.

Група контролює сторнування тимчасових різниць, що відносяться до податків на дивіденди дочірніх підприємств чи до прибутку від їх вибуття. Група не відображає відстрочені податкові зобов'язання по таких тимчасових різницях, крім випадків, коли керівництво очікує сторнувати ці тимчасові різниці у найближчому майбутньому.

Товарно-матеріальні запаси. Товарно-матеріальні запаси обліковуються за первісною вартістю або чистою вартістю реалізації залежно від того, яка з цих сум менша. Вартість товарно-матеріальних запасів визначається за методом ФІФО: «собівартість перших за часом надходжень запасів». Вартість незавершеного виробництва включає прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати та загальновиробничі витрати. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у процесі нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та відповідних витрат для здійснення продажу.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти обліковуються за амортизованою вартістю, як описано нижче.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-який оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, у тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей консолідованого звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструменту. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків за інструментами із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для цього інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом усього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Для активів, які є придбаними чи створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами при первісному визнанні, ефективна процентна ставка коригується на кредитний ризик, тобто розраховується на основі очікуваних грошових потоків при первісному визнанні, а не на основі договірних грошових потоків.

Початкове визнання фінансових інструментів. Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, спочатку обліковуються за справедливою вартістю. Усі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс/мінус витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому разі, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків.

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

Класифікація та подальша оцінка фінансових активів. Група класифікує свої фінансові активи у наступні категорії оцінки:

- за амортизованою вартістю, та
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Групи для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Бізнес-модель відображає спосіб, у який Група управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою Групи (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають в результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться до категорії «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Група має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Група враховує при визначенні бізнес-моделі, включають мету та склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків за відповідними активами, підходи до оцінки та управління ризиками та методи оцінки дохідності активів.

Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Група оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки за ними виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У процесі такої оцінки Група аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базової кредитної угоди, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базової кредитної угоди та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базової кредитної угоди, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Нижче описані категорії оцінки, у які Група класифікує свої фінансові активи:

За амортизованою вартістю: фінансовий актив відноситься до цієї категорії, якщо Група утримує фінансові активи виключно для отримання договірних грошових потоків (а не для їх продажу), за умови успішного проходження тесту характеристик грошових потоків, тобто грошові потоки від активу - це виключно платежі в рахунок основної суми боргу та процентів.

За справедливою вартістю через інший сукупний дохід: якщо фінансовий актив відповідає критеріям тесту характеристик грошових потоків і бізнес-модель передбачає отримання договірних грошових потоків і продаж фінансових активів, тоді такий актив відноситься до цієї категорії (якщо тільки не вибрано категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток). Група може добровільно прийняти рішення оцінювати певні інструменти власного капіталу за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Такий вибір є остаточним при початковому визнанні.

За справедливою вартістю через прибуток чи збиток: активи, які не відповідають критеріям оцінки за амортизованою вартістю чи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. Похідні фінансові активи відносяться у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Керівництво визначає класифікацію фінансових активів у момент їх початкового визнання.

Фінансові активи включаються до складу оборотних активів, за винятком тих із них, строк погашення яких перевищує 12 місяців після звітної дати. Такі активи включаються до складу необоротних активів.

Зменшення корисності (знецінення) фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Група оцінює очікувані кредитні збитки (ОКЗ) для фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Група оцінює очікувані кредитні збитки та визнає чисті збитки від зменшення корисності (знецінення) фінансових активів на кожному звітну дату.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну та зважену з урахуванням імовірності суму,

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Фінансові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю, та договірні активи відображаються у консолідованому звіті про фінансовий стан за вирахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

Група застосовує триетапну модель обліку знецінення на основі змін кредитної якості з моменту первісного визнання:

Етап 1 – Активи, умови яких виконуються: оціночний резерв під збитки визнається в сумі очікуваного кредитного збитку за 12-місячний період;

Етап 2 – Фінансові активи, кредитний ризик яких істотно зріс: оціночний резерв під збитки визнається в сумі очікуваного кредитного збитку за весь строк, та

Етап 3 – Кредитно-знецінені фінансові активи: оціночний резерв під збитки визнається в сумі очікуваного кредитного збитку за весь строк. Фінансові активи цього етапу оцінюються на індивідуальній основі.

Процентні доходи розраховуються із використанням методу ефективної процентної ставки: на Етапі 1 та Етапі 2 – до валової балансової вартості фінансового активу; на Етапі 3 – визнаються на основі амортизованої вартості фінансового активу.

Група застосовує спрощений підхід до дебіторської заборгованості за основною діяльністю, договірних активів та дебіторської заборгованості за орендою, який вимагає оцінювати оціночний резерв під очікувані кредитні збитки за сумою, яка дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк, що підлягають визнанню в момент первісного визнання такого активу.

Станом на звітну дату Група має такі категорії фінансових активів, які підлягають оцінці за моделлю очікуваних кредитних збитків:

Грошові кошти та їх еквіваленти;

Дебіторська заборгованість за реалізовані товари та послуги;

Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом;

Дебіторська заборгованість за операційною орендою;

Фінансова допомога, що підлягає поверненню;

Фінансові інвестиції (депозити).

Група застосовує різні підходи для аналізу очікуваних кредитних збитків, які виникають за фінансовими активами від пов'язаних сторін та інших клієнтів.

Розрахунок очікуваних кредитних збитків для всіх суттєвих дебіторів та пов'язаних сторін виконується на індивідуальній основі з урахуванням договірних умов, очікуваного строку погашення, внутрішньо оцінених кредитних ризиків (на основі історичних фінансових результатів та враховуючи зовнішній кредитний рейтинг, за наявності). Коефіцієнт очікуваних кредитних збитків розраховується на основі середньої дохідності до погашення корпоративних облігацій, скоригованої на безризикову ставку та очікуваний строк погашення.

Для визначення значного підвищення кредитного ризику фінансового активу після первісного визнання та оцінки очікуваних кредитних збитків Група враховує всю обґрунтовану та підтверджену інформацію, актуальну та доступну без надмірних витрат і зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію та аналіз на основі попереднього досвіду Групи та поінформовану кредитну оцінку, в тому числі прогнозу інформацію. Група розглядає наявність дефолту фінансового активу, якщо малоімовірно, що позичальник здійснить платіж на користь Групи для виконання його кредитних зобов'язань повною мірою без подання Групою вимог на примусове стягнення, наприклад, за рахунок реалізації забезпечення (якщо таке утримується).

Станом на кожну звітну дату Група оцінює, чи є фінансовий актив кредитно-знеціненим. Фінансовий актив є кредитно-знеціненим, якщо відбулася одна чи більше подій, які мають негативний вплив на оціночні майбутні грошові потоки від фінансового активу.

Припинення визнання фінансових активів. Група списує фінансові активи з балансу, коли (i) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (ii) Група передала, в основному, усі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (iii) Група не передала та не залишила, в основному, усі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Вбудовані похідні фінансові інструменти. Похідні інструменти, вбудовані в договори, відокремлюються від основних договорів і обліковуються окремо, якщо вони не є тісно пов'язаними з економічними характеристиками та ризиками основних договорів. Якщо платежі, що підлягають сплаті у гривнях,

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

знаходяться у прямій залежності від зміни курсу іноземної валюти, тоді вбудований похідний інструмент вважається тісно пов'язаним з основним договором, і в цілях обліку такий договір вважається деномінованим у відповідній іноземній валюті. В такому разі, фінансові активи або фінансові зобов'язання переоцінюються на кожну звітну дату за відповідним курсом іноземної валюти.

Вбудований похідний інструмент в основному договорі оренди має тісний зв'язок із основним договором, якщо вбудований похідний інструмент є індексом, пов'язаним із інфляцією, на зразок прив'язки індексу орендних платежів до індексу споживчих цін або передбачає здійснення змінних орендних платежів на основі змінних ставок відсотка. Такий інструмент обліковується згідно з вимогами до обліку змінних орендних платежів.

Разом з тим, якщо залежність не є прямою, а містить якісь порогові значення, коридори, індексацію лише за певних умов, то вбудований похідний інструмент не вважається тісно пов'язаним з основними договорами. Група відокремлює його від договору й обліковує окремо за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Аванси (передоплати) видані. Аванси видані обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплата відноситься до категорії довгострокової, якщо товари чи послуги, за які надана передоплата, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплата стосується активу, який при початковому визнанні буде включений до категорії необоротних активів. Аванси видані з метою придбання активу включаються до складу його балансової вартості після того, як Група отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Група отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом. Інші аванси видані списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які було видано аванси, не будуть отримані, балансова вартість авансів виданих зменшується належним чином і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, депозити до запитання в банках та інші короткострокові високоліквідні інвестиції, первісний термін яких не перевищує трьох місяців. Грошові кошти, використання яких обмежене, виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів. Суми, обмеження щодо яких не дають змоги обміняти їх або використати для розрахунку за зобов'язаннями протягом принаймні дванадцяти місяців після звітної дати, включено до складу необоротних активів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Класифікація та подальша оцінка фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат, понесених на здійснення операції, а надалі обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Будь-яка різниця між сумою надходжень (за вирахуванням витрат на проведення операції) та вартістю погашення визнається у складі прибутку чи збитку протягом періоду, на який були залучені позикові кошти, з використанням методу ефективної процентної ставки.

Позикові кошти відображаються у складі поточних зобов'язань, крім випадків, коли у Групі є безумовне право відстрочити розрахунок за зобов'язанням принаймні на 12 місяців після звітної дати.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою. Кредиторська заборгованість відноситься до категорії поточних зобов'язань, якщо оплата підлягає здійсненню до одного року (або протягом нормального операційного циклу бізнесу, якщо він довший). Якщо ні, вони обліковуються як довгострокові зобов'язання. Кредиторська заборгованість спочатку визнається за справедливою вартістю, а надалі переоцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість обчислюється з урахуванням витрат на проведення операції, а також усіх премій та дисконтів при розрахунку.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Визнання фінансових зобов'язань припиняється у разі їх погашення (тобто коли зобов'язання, вказане у договорі, виконується чи припиняється або закінчується строк його виконання).

Суттєва зміна (модифікація) умов наявного фінансового зобов'язання або його частини обліковується як врегулювання початкового фінансового зобов'язання і визнання нового фінансового зобов'язання. Умови вважаються суттєво відмінними у разі, якщо дисконтована поточна вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи будь-які сплачені комісійні за вирахуванням отриманих комісійних, які дисконтовані із використанням первісної ефективної процентної ставки, відрізняється принаймні на 10% від дисконтованої поточної вартості залишкових грошових потоків за початковим фінансовим зобов'язанням. Якщо різниця становить 10% або більше, наявне зобов'язання списується з балансу й визнається нове фінансове зобов'язання. Після виконання тесту 10%-різниці Група може також прийняти рішення про проведення

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

якісної оцінки з метою припинення визнання. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання), врегульованого або переданого іншій стороні, та сумою сплаченої винагороди, включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті зобов'язання, визнається у складі прибутку чи збитку.

Якщо модифікація умов обліковується як погашення, всі витрати або сплачені винагороди визнаються у складі прибутку чи збитку. Якщо обмін або модифікація не обліковується як погашення, всі витрати чи сплачені винагороди відображаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.

Аванси отримані. Аванси отримані обліковуються у розмірі первісно одержаних сум.

Резерви під зобов'язання та відрахування. Резерви під зобов'язання та відрахування – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви нараховуються, коли Група має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем впевненості. Резерви оцінюються за приведеною вартістю витрат, що, як очікується, будуть потрібними для погашення зобов'язання, із використанням ставки до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризиків, пов'язаних із цим зобов'язанням. Збільшення резерву з плином часу відноситься на процентні витрати.

Обов'язкові платежі та відрахування, такі як податки, крім податку на прибуток або зборів, установлених регулюючими органами, на основі інформації, що стосується періоду, який передуює виникненню зобов'язання зі сплати, визнаються як зобов'язання, коли відбувається зобов'язувальна подія, що призводить до виникнення обов'язкового платежу, що визначена у законодавстві як така, яка спричиняє виникнення зобов'язання зі сплати обов'язкового платежу. Якщо сплата обов'язкового платежу здійснюється до того, як відбулася зобов'язувальна подія, цей платіж визнається як передоплата.

Чисті активи, які належать учасникам. Учасники товариств з обмеженою відповідальністю мають право на відшкодування своїх часток у статутному капіталі цих товариств у грошовій формі. Сума відшкодування є змінною величиною, яка залежить від вартості чистих активів кожної Компанії Групи. Зобов'язання товариства з обмеженою відповідальністю з відшкодування часток учасникам у його статутному капіталі призводить до виникнення фінансового зобов'язання, сума якого дорівнює поточній вартості відшкодування, навіть якщо вказане зобов'язання залежить від наміру учасника реалізувати своє право. Визначати справедливу вартість зобов'язання перед учасниками недоцільно, оскільки невідомо, чи захочуть учасники вилучити свої частки з капіталу товариства з обмеженою відповідальністю і коли це може відбутись. Група оцінює зобов'язання, визнане як «Чисті активи, які належать учасникам», за балансовою вартістю чистих активів, що, на її думку, є найбільш доречним за поточних обставин. Це зобов'язання було віднесене до категорії довгострокових зобов'язань, оскільки Група має безумовне право відстрочити відшкодування часток учасників принаймні на дванадцять місяців після дати отримання заявки на відшкодування.

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у разі існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив і розрахуватися за зобов'язаннями.

Умовні активи та зобов'язання. Умовний актив не визнається у фінансовій звітності. Інформація про нього розкривається у разі ймовірності притоку економічних вигід.

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, крім випадків, коли існує ймовірність відтоку ресурсів для того, щоб розрахуватися за зобов'язаннями, і їхню суму можна розрахувати з достатнім рівнем точності. Інформація про умовні зобов'язання розкривається у фінансовій звітності, крім випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, є незначною.

Винагороди працівникам. План зі встановленими внесками. Група робить на користь своїх працівників єдиний внесок до фондів соціального страхування. Внески розраховуються як процент від поточної валової суми заробітної плати та відносяться на витрати в міру їх здійснення.

Визнання доходів. Група визнає доходи від договорів із клієнтами, якщо (або коли) Група врегульовує зобов'язання до виконання за рахунок передачі об'єкта товару чи послуги клієнту, а клієнт отримує можливість розпоряджатися використанням активу та переважно всіма вигодами, які залишилися від активу. За кожним зобов'язанням до виконання Група визначає у момент укладання договору свою спроможність врегульовувати зобов'язання до виконання протягом періоду або в певний момент часу.

Для кожного зобов'язання до виконання, врегульованого протягом періоду, Група визнає доходи протягом такого періоду на основі оцінки прогресу в напрямку повного врегулювання такого зобов'язання до виконання пропорційно періоду надання послуг. Якщо зобов'язання до виконання не врегульоване протягом періоду, Група врегульовує зобов'язання до виконання у певний момент часу, у який клієнт отримує

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

контроль над обіцяним активом.

У разі надання товарів або послуг клієнту із залученням іншої сторони, Група визначає, чи її обіцянка, по суті, є зобов'язанням до виконання для надання визначених товарів або послуг самостійно (виступає як принципал), або забезпечення надання цих товарів чи послуг іншою стороною (виступає як агент). У разі врегулювання Групою зобов'язання до виконання у ролі принципала, доходи визнаються за балансовою вартістю винагороди, на яку вона, як очікує, має право в обмін на передані визначені товари або послуги, а в ролі агента – Група визнає доходи в сумі комісійної винагороди, на яку вона, як очікує, має право в обмін на забезпечення надання визначених товарів або послуг іншою стороною.

Група не очікує укладання договорів, у яких період між передачею обіцяних товарів чи послуг покупцю й оплатою їх покупцем перевищує один рік. Як наслідок, Група не коригує ціни угод на вплив вартості грошей у часі.

i) Організація перевезень вантажів у власних (орендованих) вагонах

Група надає послуги організації перевезень у власних (орендованих) вантажних вагонах здебільшого на території України. Доходи від цього виду діяльності визнаються окремо для кожного замовлення з перевезення.

ii) Реалізація власної продукції та перепродаж товарів

Перепродаж товарів переважно включає залізничні вантажні вагони. Доходи від продажу цієї продукції та інших товарів визнаються у момент передачі ризиків та вигод від володіння товарами. Зазвичай, це відбувається у момент відвантаження товару. Проте, якщо Група погоджується доставити вантаж у конкретне місце, доходи визнаються у момент передачі вантажу покупцю у встановленому місці. Група використовує стандартні правила ІНКТЕРМС, такі як оплата перевезення до пункту призначення (CPT), поставка в місце призначення, зазначене в договорі (DAP, DDP), франко-перевізник (FCA) та франко-завод (EXW), які визначають момент переходу контролю.

Продажі обліковуються на основі цін, вказаних у специфікаціях до договорів купівлі-продажу. Ціни продажу зазначаються окремо для кожної специфікації.

iii) Оренда залізничних вагонів та локомотивів

Платежі до отримання за операційною орендою визнаються як орендний дохід рівномірно протягом строку оренди.

iv) Процентні доходи за фінансовим лізингом

За фінансовим лізингом кожний лізинговий платіж частково відноситься на фінансові доходи і частково – на погашення капіталу з метою забезпечення постійної процентної ставки на суму залишку заборгованості за фінансовим лізингом. Процентні доходи кредитуються у прибутку чи збитку протягом строку лізингу із використанням методу ефективної процентної ставки.

v) Послуги

Доходи від послуг з ремонту, експедиції вантажів та транзитного перевезення визнаються в тому обліковому періоді, у якому ці послуги були надані.

Податок на додану вартість. ПДВ стягується за двома ставками: 20% стягуються з поставок товарів або послуг з місцем поставки на території України, включаючи поставки без оплати, та імпорту товарів в Україну (якщо такі поставки прямо не звільнені від ПДВ); 0% застосовуються до експорту товарів та супутніх послуг, а також до послуг з міжнародного перевезення. Вихідний ПДВ при продажу товарів та послуг обліковується у момент отримання товарів або послуг клієнтом або у момент надходження платежу від клієнта, залежно від того, що відбувається раніше. Вхідний ПДВ обліковується таким чином: право на кредит із вхідного ПДВ при закупівлях виникає у момент отримання зареєстрованої накладної з ПДВ, яка видається в момент надходження оплати постачальнику або в момент отримання товарів або послуг, залежно від того, що відбувається раніше, або право на кредит із вхідного ПДВ при імпорті товарів виникає у момент сплати податку.

ПДВ, який стосується продажів та закупівель, визнається у балансі згорнуто й показується як актив або зобов'язання в сумі, відображеній у деклараціях з ПДВ. В інших випадках ПДВ відображається розгорнуто. У тих випадках, коли під знецінення дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення обліковується за валовою сумою заборгованості, включаючи ПДВ.

Аванси (передоплати) видані та аванси отримані показані у цій фінансовій звітності за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснений шляхом постачання відповідних товарів або послуг.

4 Основні принципи облікової політики (продовження)

Рух грошових коштів від інвестиційної та фінансової діяльності у звіті про рух грошових коштів не включає ПДВ, за винятком відшкодування вартості предмета оренди за договорами лізингу з правом викупу активу та/або переходом права власності.

Визнання витрат. Витрати обліковуються за методом нарахування. Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) переважно включає ціну закупівлі сировини, матеріалів, запасних частин, витрати на персонал, витрати на амортизацію основних засобів та активів з права користування, витрати на електроенергію, ремонти та інші відповідні витрати; вартість послуг із залізничних перевезень переважно включає тарифи до сплати залізницям за надання локомотивів та експлуатацію залізничної мережі.

Фінансові доходи. Фінансові доходи включають процентні доходи від банківських депозитів та поточних рахунків; ефект дисконтування фінансових активів, облікованих за амортизованою вартістю; прибутки, пов'язані з обліком позикових коштів, орендних зобов'язань та інших фінансових зобов'язань та інші фінансові доходи.

Фінансові витрати. Фінансові витрати включають процентні витрати за позиковими коштами, орендними зобов'язаннями та іншими фінансовими зобов'язаннями та збитки, пов'язані з обліком змін умов, припинення визнання тощо; збитки від первісного визнання фінансових активів та інші фінансові витрати.

Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню. Фінансова допомога компаніям під спільним контролем, яка не підлягає поверненню, обліковується у складі неопераційних витрат, за винятком випадків, коли така допомога перераховувалася компаніям, що займаються благодійною діяльністю. У цьому разі перераховані кошти визнаються у прибутку та збитку від операційної діяльності у складі інших операційних доходів та витрат.

Фінансова допомога, що підлягає поверненню (поворотна фінансова допомога). Поворотна фінансова допомога, надана Групою іншим компаніям, класифікується як притоки та відтік грошових коштів від інвестиційної діяльності у звіті про рух грошових коштів. Поворотна фінансова допомога, отримана Групою від інших компаній, класифікується як притоки та відтік від фінансової діяльності у звіті про рух грошових коштів та відображається у балансі як небанківські позикові кошти. Надходження і виплати грошових коштів за фінансовою допомогою, що підлягає поверненню, відображаються у звітності на нетто-основі, якщо оборот є швидким, а строки погашення короткими (до 3 місяців).

Операційні сегменти. Формат подання інформації про операційні сегменти відповідає формату внутрішньої звітності, яка подається особі, відповідальній за прийняття операційних рішень Групи. Органом, відповідальним за прийняття операційних рішень, який відповідає за розподіл ресурсів та оцінку результатів діяльності операційних сегментів, визначена Наглядова рада.

5 Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики

Група робить оцінки та припущення, які впливають на суми активів та зобов'язань, визнані у фінансовій звітності. Розрахунки та судження постійно оцінюються на основі попереднього досвіду керівництва та інших чинників, у тому числі на основі очікувань щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за наявних обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Групи також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які найсуттєвіше впливають на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Справедлива вартість основних засобів. Керівництво Групи щороку проводить аналіз для оцінки того факту, чи відрізняється суттєво балансова вартість рухомого складу від його справедливої вартості станом на кінець звітного періоду. Аналіз ґрунтується на цінових пропозиціях виробників вантажних вагонів, індексах цін, коливаннях валютних курсів після дати останньої переоцінки, рентабельності профільних напрямків діяльності та інших актуальних факторах. Якщо результати аналізу свідчать про те, що справедлива вартість об'єктів основних засобів суттєво відрізняється від їхньої балансової вартості, Група проводить додаткову переоцінку із залученням незалежних оцінювачів.

Зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування через економічні фактори. Група оцінює наявність ознак можливого зменшення корисності активів на кожну звітну дату. Якщо ознаки існують Група проводить обчислення вартості при використанні відповідно до МСБО 36 «Зменшення корисності активів» для одиниць, що генерують грошові кошти. Одним із визначальних факторів у ідентифікації одиниці, що генерує грошові кошти, є здатність сукупності активів генерувати незалежні грошові потоки для цієї одиниці. Суттєві оцінки та судження керівництва Групи, пов'язані з визначенням вартості одиниці, що генерує грошові кошти, при використанні, розкриваються в Примітці 11 разом з чутливістю ключових припущень.

5 Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики (продовження)

Зменшення корисності (знецінення) основних засобів, що знаходяться на тимчасово окупованій території України та територіях, де відбувалися/відбуваються воєнні (бойові) дії. З огляду на події, розкриті у Примітці 2 "Умови, в яких працює Група", керівництво Групи виконало тестування відповідних основних засобів на предмет зменшення корисності (знецінення) і визначило очікувану вартість відшкодування цих активів, внаслідок чого було відображено зменшення раніше визнаної переоцінки в Іншому сукупному доході та нараховано збиток від зменшення корисності (знецінення) в Інших прибутках (збитках) (Примітка 11).

Розмір суми втрат від зменшення корисності (знецінення) основних засобів визначено за допомогою сценаріїв розвитку подій: керівництво застосувало професійні судження щодо очікуваного стану активів у разі повернення та можливої втрати майна з урахуванням впливу воєнних (бойових) дій станом на дату оцінки. Кожному сценарію присвоєно ймовірність його виконання. Якщо професійні судження керівництва відрізнятимуться від фактичних обставин та подій у майбутньому, у консолідованій фінансовій звітності Групи може знадобитися відображення додаткового збитку від зменшення корисності (знецінення) у максимальній сумі або сторнування збитку буде віднесено на прибуток чи збиток. Оцінки, використані для визначення суми втрат від зменшення корисності (знецінення), зазнають впливу суттєвої невизначеності, спричиненої подіями в Україні.

Визначення строку оренди. При визначенні строку оренди, коли Група є орендарем, керівництво враховує всі факти та обставини, які створюють економічні стимули для виконання опціону на продовження договору чи невиконання опціону на припинення договору оренди. Опціони на продовження (або періоди часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому разі, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде продовжено (або не буде припинено).

Для визначення строку оренди Група розділяє договори без права викупу/переходу права власності за видами орендованих активів.

Оренда залізничних вантажних вагонів та локомотивів. Договори оренди укладаються Групою для забезпечення гнучкості в кількості використовуваних вантажних вагонів залежно від попиту на ринку перевезень, а отже Група може як укладати нові договори для збільшення вагонного парку, так і не продовжувати чинні договори у разі недостатнього попиту. Таким чином, хоча пролонгація договорів і є ймовірною, у ній відсутня обґрунтована впевненість. Отже, для таких договорів строк оренди дорівнює договірному строку.

Оренда вагонних депо, офісних приміщень та інших активів. Зазвичай Група укладає довгострокові договори оренди важливих для діяльності Групи активів. Однак пролонгація договору відбувається лише за погодження нових умов, що можуть переглядатися при кожному продовженні, і не є певною. У минулому також були приклади, коли окремі договори не продовжувалися або укладалися нові договори зі зміною сфери застосування. Отже, для таких договорів Група використовує договірний строк для встановлення строку оренди при первісному визнанні.

Ставка залучення додаткових запозичень орендаря. Група для визначення ставки додаткових запозичень орендаря використовує процентні ставки вартості запозичень нефінансовим корпораціям або корпоративному сектору згідно з даними НБУ. Ця статистика наводиться лише за новими кредитами виданими у відповідному періоді та деталізується у розрізі видів валют і строків погашення.

Резерв під очікувані кредитні збитки за дебіторською заборгованістю. Станом на 31 грудня 2022 року резерв під очікувані кредитні збитки за дебіторською заборгованістю за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості становив 92 658 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року – 15 484 тисячі гривень). Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року очікування щодо врегулювання дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості за окремими клієнтами не відповідали договірним угодам. Для визначення її знецінення керівництво застосувало професійні судження щодо очікуваних строків і сум погашення цієї заборгованості зазначеними клієнтами. Якщо професійні судження керівництва відрізнятимуться від фактичних платежів у майбутньому, у консолідованій фінансовій звітності Групи може знадобитися відображення додаткового знецінення дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості або сторнування знецінення буде віднесено на прибуток.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України продовжує змінюватись. Суперечливі положення тлумачаться по-різному. Керівництво вважає, що його тлумачення є доречним та обґрунтованим, проте не існує жодних гарантій того, що податкові органи його не оскаржать.

Операції з пов'язаними сторонами. У процесі звичайної діяльності Група здійснює операції з пов'язаними сторонами. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження.

6 Застосування нових або змінених стандартів та інтерпретацій

Наступні змінені стандарти набули чинності з 1 січня 2022 року, але не мали суттєвого впливу на цю консолідовану фінансову звітність:

- Виручка, отримана до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3, і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41 (опубліковані 14 травня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- Пільгові умови сплати орендної плати у зв'язку з COVID-19 – зміни МСФЗ 16 (опубліковані 31 березня 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 квітня 2021 року або після цієї дати). Зміни МСФЗ 16, опубліковані 31 березня 2021 року, подовжують строк застосування спрощення практичного характеру з 30 червня 2021 року до 30 червня 2022 року.

7 Нові положення бухгалтерського обліку

Нижче наведені опубліковані нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Групою у річних періодах, починаючи з 1 січня 2023 року та пізніших періодах. Група не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

- Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором – зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2014 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати).
- МСФЗ 17 "Договори страхування" (опублікований 18 травня 2017 року і набуває чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати; дату набуття чинності було в подальшому перенесено на 1 січня 2023 року змінами МСФЗ 17, як зазначено нижче).
- Зміни МСФЗ 17 та зміна МСФЗ 4 (опубліковані 25 червня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Зміни МСФЗ 17: Перше застосування МСФЗ 17 та МСФЗ 9 – Порівняльна інформація (опубліковані 9 грудня 2021 і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові - зміни МСБО 1 (опубліковані 23 січня 2020 року та 15 липня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2024 року або після цієї дати).
- Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – роз'яснення щодо класифікації довгострокових зобов'язань з ковенантами - зміни МСБО 1 (опубліковані 31 жовтня 2022 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2024 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 1 і Практичного керівництва 2 з МСФЗ: Розкриття облікової політики (опубліковані 12 лютого 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 8: Визначення облікових оцінок (опубліковані 12 лютого 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Відстрочені податки, пов'язані з активами та зобов'язаннями, що виникають за однією операцією, – зміни МСБО 12 (опубліковані 7 травня 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Зобов'язання щодо оренди при продажу та зворотній оренді – зміни МСФЗ 16 (опубліковані 22 вересня 2022 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2024 року або після цієї дати).

Зазначені вище нові або переглянуті стандарти або інтерпретації, які вступили в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, ймовірно не матимуть суттєвого впливу на консолідовану фінансову звітність Групи.

8 Інформація за сегментами

Діяльність Групи аналізується на основі двох основних бізнес-сегментів:

1. **Залізничні перевезення вантажів** – це надання послуг з організації перевезень вантажів у власних (орендованих) вагонах та контейнерах, експедиції та транзиту вантажів, операційного лізингу вагонів клієнтам;

2. **Лізинг активів** – це надання в оренду залізничного рухомого складу (залізничних вагонів та локомотивів) та інших транспортних засобів.

Інша діяльність – це діяльність з будівництва та ремонту залізничних колій, а також діяльність, пов'язана з реалізацією вантажних напіввагонів, локомотивів та металопродукції.

Особа, відповідальна за прийняття операційних рішень, якою є Наглядова Рада, оцінює фінансові результати операційних сегментів на основі розрахунку скоригованого прибутку до вирахування відсотків, податків, зносу та амортизації (скоригований EBITDA). При обчисленні цього показника виключається зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування, фінансова допомога, спонсорські та добродійні внески, прибуток/збиток від вибуття основних засобів, вплив разових доходів та витрат операційних сегментів, а також прибутки/збитки від курсової різниці, крім курсових різниць, пов'язаних з переоцінкою оціночних резервів під кредитні збитки в іноземній валюті.

Географічні сегменти. Бізнес-сегменти Групи працюють в основному в Україні.

Виручка та EBITDA

2022 рік	Бізнес-сегменти			Виключення	Всього
	Залізничні перевезення вантажів	Лізинг активів	Інша діяльність		
Виручка від зовнішніх клієнтів	8 690 892	687	353 544	-	9 045 123
Виручка від продажів іншим сегментам/іншій діяльності	-	16 633	2 138	(18 771)	-
Всього виручки сегменту та іншої діяльності	8 690 892	17 320	355 682	(18 771)	9 045 123
Операційні витрати до вирахування зносу та амортизації, включаючи:	(5 830 009)	(17 579)	(407 272)	5 588	(6 249 272)
Операційні курсові різниці, пов'язані з переоцінкою резервів під кредитні збитки	-	158 325	84	-	158 409
Визнання резерву під кредитні збитки від дебіторської заборгованості	(54 075)	(161 628)	(23 099)	2 983	(235 819)
Результат сегменту та іншої діяльності (скоригований EBITDA)	2 860 883	(259)	(51 590)	(13 183)	2 795 851

8 Інформація за сегментами (продовження)

2021 рік	Бізнес-сегменти				Всього
	Залізничні перевезення вантажів	Лізинг активів	Інша діяльність	Виключення	
Виручка від зовнішніх клієнтів	9 815 427	614	642 858	-	10 458 899
Виручка від продажів іншим сегментам/іншій діяльності	510	23 289	-	(23 799)	-
Всього виручки сегменту та іншої діяльності	9 815 937	23 903	642 858	(23 799)	10 458 899
Операційні витрати до вирахування зносу та амортизації, включаючи:	(7 059 841)	211 628	(627 305)	681	(7 474 837)
Операційні курсові різниці, пов'язані з переоцінкою резервів під кредитні збитки	-	(16 980)	(8)	-	(16 988)
Сторно резерву під кредитні збитки від дебіторської заборгованості	6 473	215 226	4 011	(132)	225 578
Результат сегменту та іншої діяльності (скоригований EBITDA)	2 756 096	235 531	15 553	(23 118)	2 984 062

Далі показано порівняння скоригованого EBITDA із сумами, показаними у звітності за МСФЗ:

	2022 рік	2021 рік
Результат сегменту та іншої діяльності (скоригований EBITDA)	2 795 851	2 984 062
Узгодження показників:		
(Збиток)/сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та нематеріальних активів	(1 218 684)	288 872
Знос та амортизація	(724 429)	(879 142)
Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню	(330 000)	(1 888 122)
Фінансові витрати	(114 174)	(935 226)
Уцінка виробничих запасів та незавершеного виробництва до чистої вартості реалізації	(111 169)	-
Збиток від вибуття основних засобів	(62 489)	(5 606)
Неопераційні курсові різниці	(51 574)	15 798
Спонсорські та добродійні внески	(23 477)	(276)
Фінансові доходи	887 367	93 216
Операційні курсові різниці, крім прибутку/(збитку) від переоцінки резервів під кредитні збитки	111 343	8 789
Інші нерозподілені (витрати)/доходи, чиста сума	(11 874)	(2 476)
Прибуток (збиток) до оподаткування	1 146 691	(320 111)

Виручка від найбільших клієнтів

Виручка від реалізації основним клієнтам Групи, на кожного з яких припадає понад 10% від загальної виручки за поточний або в попередні роки, була такою:

	2022 рік	2021 рік
Компанії під спільним контролем SCM та інші пов'язані сторони (Залізничні перевезення вантажів, Лізинг активів, Інша діяльність)	7 784 352	8 666 037
Клієнт 2 (Залізничні перевезення вантажів)	319 353	275 231
Всього виручки від найбільших клієнтів	8 103 705	8 941 268

9 Частки участі, що не забезпечують контролю

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року значна частка участі, що не забезпечує контролю, дочірнього підприємства Групи ПрАТ «Укртранслізинг» належить державі. Зведена інформація про частки участі, що не забезпечують контролю, у ПрАТ «Укртранслізинг» та його дочірніх підприємствах (далі - «Група «УТЛ»»), подана у таблиці далі.

У таблиці наведено інформацію про кожне підприємство Групи «УТЛ», у якому частки участі, що не забезпечують контролю, є суттєвими для Групи, а також інші частки участі, що не забезпечують контролю:

	Ефективна частка участі неkontrolюючих акціонерів, %	Частка у сукупному доході (сукупному збитку) за рік	Ефект консолідації	Дивіденди, виплачені неkontrolюючим акціонерам	Кумулятивна неkontrolювана частка участі станом на кінець року
Станом на 31 грудня 2022 року та за 2022 фінансовий рік					
Приватне акціонерне товариство «Лізингова компанія «Укртранслізинг»	47,7	(69 797)	50 811	(104 973)	606 900
Товариство з обмеженою відповідальністю «Українська перевізна компанія»	47,7	(32 244)	(38 089)	-	52 702
Товариство з обмеженою відповідальністю «Українська транспортно-операторська компанія»	47,7	871	(12 571)	-	150 996
Товариство з обмеженою відповідальністю «Керченський стрілочний завод»	47,7	(714)	-	-	(145 348)
Інші	0,02	(94)	-	-	179
Всього		(101 978)	151	(104 973)	665 429
Станом на 31 грудня 2021 року та за 2021 фінансовий рік					
Приватне акціонерне товариство «Лізингова компанія «Укртранслізинг»	47,7	191 989	-	(5 144)	730 859
Товариство з обмеженою відповідальністю «Українська перевізна компанія»	47,7	4 262	-	-	123 035
Товариство з обмеженою відповідальністю «Українська транспортно-операторська компанія»	47,7	(588)	-	-	162 696
Товариство з обмеженою відповідальністю «Керченський стрілочний завод»	47,7	(212)	-	-	(144 634)
Інші	0,02	(57)	1	-	273
Всього		195 394	1	(5 144)	872 229

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року зведена фінансова інформація Групи «УТЛ» до вилучення операцій з іншими дочірніми підприємствами Групи та залишків за такими операціями була такою:

Оборотні активи	Необоротні активи	Поточні зобов'язання	Довгострокові зобов'язання	Доход від реалізації	Прибуток (збиток) за рік	Всього сукупний дохід (сукупний збиток) за рік	Чисте (зменшення) збільшення грошових коштів та їх еквівалентів
Станом на 31 грудня 2022 року та за 2022 фінансовий рік							
604 539	1 056 124	(292 309)	(3 029)	254 358	(125 974)	(229 099)	(49 319)
Станом на 31 грудня 2021 року та за 2021 фінансовий рік							
709 703	1 478 270	(328 797)	(44 608)	327 765	346 540	417 696	223 135

10 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Для цілей цієї фінансової звітності сторони вважаються пов'язаними, якщо одна з них має можливість контролювати іншу, знаходиться під спільним контролем або може мати суттєвий вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час аналізу кожного випадку відносин, що можуть становити відносини між пов'язаними сторонами, звертається увага на суть цих відносин, а не лише на їхню юридичну форму.

Нижче показаний характер відносин з тими пов'язаними сторонами, з якими Група проводила значні операції або мала суттєві залишки за такими операціями. Станом на 31 грудня 2022 року та на 31 грудня 2021 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

31 грудня 2022 р.				
Звіт про фінансовий стан	Материнське підприємство (Прим.1)	Асоційовані та спільні підприємства	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM
Активи з права користування	-	-	853	-
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	18 892	-	-
Непоточні фінансові інвестиції	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	-	256 507	2 010 775	-
Поточні фінансові інвестиції	-	-	7 414	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	1 086 182	-
Чисті активи, які належать учасникам	(6 861 401)	-	-	-
Небанківські позикові кошти, включаючи фінансову допомогу, що підлягає поверненню	-	-	-	(25 640)
Орендні зобов'язання	-	-	(1 044)	-
Поточні забезпечення	(86 720)	-	-	-
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	-	(1 671)	(903 142)	-

31 грудня 2021 р.				
Звіт про фінансовий стан	Материнське підприємство (Прим.1)	Асоційовані та спільні підприємства	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM
Активи з права користування	-	-	1 117	-
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	471	-	-
Непоточні фінансові інвестиції	-	-	4 505	-
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	-	115 433	508 581	31
Поточні фінансові інвестиції	-	-	328 734	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	1 686 456	-
Чисті активи, які належать учасникам	(7 649 625)	-	-	-
Небанківські позикові кошти, включаючи фінансову допомогу, що підлягає поверненню	-	-	(1 838 070)	(25 640)
Орендні зобов'язання	-	-	(1 230)	-
Поточні забезпечення	-	-	-	-
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	-	(24 491)	(384 041)	(47)

Фінансова допомога, що підлягає поверненню. У 2022 та 2021 роках Група надала та отримала від пов'язаних сторін безвідсоткову фінансову допомогу, деноміновану в гривні, що підлягає поверненню, з короткостроковими строками погашення. Грошові потоки, що були включені у звіт про рух грошових коштів, становили:

	Інвестиційна діяльність, надходження/ (відтік)	Фінансова діяльність, надходження/ (відтік)
2022 рік		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	(1 884 559)	(1 838 070)
2021 рік		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	(115 750)	576 962

10 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Застава. Станом на 31 грудня 2022 року Група надала як заставу за банківськими позиками пов'язаних сторін, що розміщені у пов'язаному банку, основні засоби балансовою вартістю 182 136 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року - 286 556 тисяч гривень).

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2022 рік:

	2022 рік			
Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток	Материнське підприємство (Прим.1)	Асоційовані та спільні підприємства	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM
Дохід від реалізації:	-	65 950	7 714 529	3 873
Включаючи організацію перевезень у власних (орендованих) вагонах	-	-	7 400 213	123
Інші послуги	-	64 879	280 862	3 750
Дохід від реалізації товарів	-	-	8 083	-
Дохід від оренди / суборенди	-	1 071	25 371	-
Інші операційні доходи / витрати та інші прибутки (збитки), чиста сума	-	1 420	8 480	(17)
(Збиток) / сторнування збитку від зменшення корисності фінансових активів	-	(5 009)	(39 252)	(160)
Фінансові доходи, пов'язані з орендними зобов'язаннями	-	-	164	-
Процентні доходи за банківськими депозитами та поточними рахунками	-	-	58 806	-
Уцінка чистих активів, класифікованих як фінансові зобов'язання	788 073	-	-	-
Закупки:	-	(5 750)	(297 336)	(69)
Включаючи придбання ТМЦ	-	-	(246 180)	-
Отримання послуг	-	(5 747)	(51 146)	(44)
Короткострокову оренду	-	(3)	(10)	(25)
Амортизація активів з права користування	-	-	(524)	-
Спонсорські та добродійні внески	-	-	(167)	-
Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню	-	-	(330 000)	-
Фінансові витрати, пов'язані з орендним зобов'язанням	-	-	(169)	-
Дивіденди учасникам, класифіковані як витрати	(86 720)	-	-	-
Дооцінка чистих активів, класифікованих як фінансові зобов'язання	-	-	-	-

10 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2021 рік:

	2021 рік			
Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток	Материнське підприємство (Прим.1)	Асоційовані та спільні підприємства	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM
Дохід від реалізації:	-	22 322	8 629 221	14 494
Включаючи організацію перевезень у власних (орендованих) вагонах	-	2 638	7 906 146	1 524
Інші послуги	-	19 639	524 764	12 970
Дохід від реалізації товарів	-	-	149 497	-
Дохід від оренди / суборенди	-	45	48 814	-
Інші операційні доходи / витрати та інші прибутки (збитки), чиста сума	-	-	23 230	(14)
(Збиток) / сторнування збитку від зменшення корисності фінансових активів	-	(324)	359	1
Фінансові доходи, пов'язані з орендними зобов'язаннями	-	-	15 415	694
Процентні доходи за банківськими депозитами та поточними рахунками	-	-	70 324	-
Уцінка чистих активів, класифікованих як фінансові зобов'язання	-	-	-	-
Закупки:	-	-	(349 018)	(943)
Включаючи придбання ТМЦ	-	-	(241 402)	-
Отримання послуг	-	-	(88 047)	(943)
Короткострокову оренду	-	-	(19 569)	-
Амортизація активів з права користування	-	-	(75 028)	(1 737)
Спонсорські та добродійні внески	-	-	(240)	-
Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню	-	-	(1 888 122)	-
Фінансові витрати, пов'язані з орендним зобов'язанням	-	-	(1 365)	(26)
Дивіденди учасникам, класифіковані як витрати	(42 168)	-	-	-
Дооцінка чистих активів, класифікованих як фінансові зобов'язання	(842 147)	-	-	-

Закупівля основних засобів. Протягом 2022 року Група придбала у пов'язаних сторін основні засоби та інші необоротні активи балансовою вартістю 16 812 тисяч гривень (протягом 2021 року – 35 402 тисячі гривень).

Винагорода управлінському персоналу. У 2022 році винагорода провідного управлінського персоналу Групи складалась із поточної заробітної плати, премій, інших винагород та відповідних відрахувань до фондів соціального страхування у загальній сумі 183 111 тисяч гривень (у 2021 році – 68 599 тисяч гривень).

11 Основні засоби та активи з права користування

Основні засоби. Рух основних засобів був таким:

	Залізничні вантажні вагони	Інші транс- портні засоби	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Інші основні засоби	Незавер- шені капітальні інвестиції	Всього
Переоцінена або первісна вартість							
На 1 січня 2021 р.	10 442 471	158 203	157 633	261 681	117 543	57 014	11 194 545
Надходження	4 796	64 884	-	-	-	141 029	210 709
Переведення до іншої категорії	(1 896)	13 850	5 502	21 362	16 710	(56 621)	(1 093)
Переведення з/до категорії - активи з права користування	796 602	-	-	-	-	(18 059)	778 543
Вибуття	(200 445)	(335)	(278)	(74)	(356)	(378)	(201 866)
На 31 грудня 2021 р.	11 041 528	236 602	162 857	282 969	133 897	122 985	11 980 838
Надходження	95 920	4 079	-	-	-	76 160	176 159
Переведення до іншої категорії	31 961	27 460	24	212	1 591	(61 248)	-
Переведення з/до категорії - активи з права користування	85 749	-	-	-	-	-	85 749
Вибуття	(1 035 305)	(292)	-	(207)	(24 044)	(22 707)	(1 082 555)
На 31 грудня 2022 р.	10 219 853	267 849	162 881	282 974	111 444	115 190	11 160 191
Знос та знецінення							
На 1 січня 2021 р.	(3 387 202)	(46 121)	(155 713)	(158 912)	(70 551)	(14 078)	(3 832 577)
Амортизація	(576 124)	(16 909)	(288)	(13 742)	(17 679)	-	(624 742)
Переведення до іншої категорії	738	-	-	6	349	-	1 093
Переведення з/до категорії - активи з права користування	(259 253)	-	-	-	-	-	(259 253)
Сторнування збитку від зменшення корисності, визнаного у прибутку чи збитку	288 872	-	-	-	-	-	288 872
Сторнування збитку від зменшення корисності, визнаного у іншому сукупному доході	838 360	-	-	-	-	-	838 360
Вибуття	108 235	35	9	48	279	-	108 606
На 31 грудня 2021 р.	(2 986 374)	(62 995)	(155 992)	(172 600)	(87 602)	(14 078)	(3 479 641)
Амортизація	(592 985)	(19 976)	(274)	(5 703)	(12 624)	-	(631 562)
Переведення до іншої категорії	-	-	-	2	(2)	-	-
Переведення з/до категорії - активи з права користування	(2 700)	-	-	-	-	-	(2 700)
Збиток від зменшення корисності, визнаний у прибутку чи збитку	(1 109 303)	(23 571)	(122)	(76 728)	(7 696)	(1 194)	(1 218 614)
Збиток від зменшення корисності, визнаний в іншому сукупному доході	(1 349 189)	-	-	-	-	-	(1 349 189)
Вибуття	862 653	263	-	115	18 114	14 078	895 223
Інший рух	-	(836)	-	-	-	-	(836)
На 31 грудня 2022 р.	(5 177 898)	(107 115)	(156 388)	(254 914)	(89 810)	(1 194)	(5 787 319)
Залишкова вартість основних засобів							
На 31 грудня 2021 р.	8 055 154	173 607	6 865	110 369	46 295	108 907	8 501 197
На 31 грудня 2022 р.	5 041 955	160 734	6 493	28 060	21 634	113 996	5 372 872

11 Основні засоби та активи з права користування (продовження)**Активи з права користування.** Рух активів з права користування був таким:

	Залізничні вантажні вагони	Інші транс- портні засоби	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Інші основні засоби	Незавер- шені капітальні інвестиції	Всього
Первісна вартість							
На 1 січня 2021 р.	2 177 421	1 920	99 810	11 633	-	-	2 290 784
Надходження	36 228	75	4 956	-	-	-	41 259
Переоцінка орендного зобов'язання	21 506	-	2 448	904	-	-	24 858
Переведення з/до категорії – основні засоби	(778 543)	-	-	-	-	-	(778 543)
Вибуття	(774 934)	-	(1 540)	-	-	-	(776 474)
На 31 грудня 2021 р.	681 678	1 995	105 674	12 537	-	-	801 884
Надходження	8 540	-	-	-	-	-	8 540
Переоцінка орендного зобов'язання	(38 008)	-	(3 866)	(803)	-	-	(42 677)
Переведення з/до категорії – основні засоби	(85 749)	-	-	-	-	-	(85 749)
Вибуття	(392 973)	(328)	(1 414)	-	-	-	(394 715)
На 31 грудня 2022 р.	173 488	1 667	100 394	11 734	-	-	287 283
Амортизація та знецінення							
На 1 січня 2021 р.	(1 259 573)	(831)	(39 121)	(2 471)	-	-	(1 301 996)
Амортизація	(228 765)	(253)	(21 090)	(2 725)	-	-	(252 833)
Переведення з/до категорії – основні засоби	259 253	-	-	-	-	-	259 253
Вибуття	773 890	-	1 540	-	-	-	775 430
На 31 грудня 2021 р.	(455 195)	(1 084)	(58 671)	(5 196)	-	-	(520 146)
Амортизація	(66 979)	(252)	(21 343)	(2 754)	-	-	(91 328)
Переведення з/до категорії основні засоби	2 700	-	-	-	-	-	2 700
Вибуття	371 448	214	479	-	-	-	372 141
На 31 грудня 2022 р.	(148 026)	(1 122)	(79 535)	(7 950)	-	-	(236 633)
Залишкова вартість активів з права користування							
На 31 грудня 2021 р.	226 483	911	47 003	7 341	-	-	281 738
На 31 грудня 2022 р.	25 462	545	20 859	3 784	-	-	50 650
Залишкова вартість основних засобів та активів з права користування							
На 31 грудня 2021 р.	8 281 637	174 518	53 868	117 710	46 295	108 907	8 782 935
На 31 грудня 2022 р.	5 067 417	161 279	27 352	31 844	21 634	113 996	5 423 522

Зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування.

2022 рік. На початку 2022 року ринок залізничних вантажних перевезень та Група зіткнулися з викликом повномасштабної війни. Через тимчасову окупацію частини територій України і недоступність використання морських портів для промислових товарів зруйнувалися економічні зв'язки між підприємствами. Це, а також недостатня пропускна здатність західних залізничних прикордонних переходів та обмежена здатність залізничної системи країн ЄС обслуговувати необхідний вантажопотік з України, призвело до падіння обсягу залізничних вантажних перевезень у всіх регіонах України, утворення профіциту рухомого складу та зниження ставок плати за використання напіввагонів.

В результаті описаних вище подій керівництво Групи дійшло висновку, що станом на 31 грудня 2022 року наявні ознаки того, що корисність рухомого складу може зменшитися, а саме наявні свідчення, які вказують, що економічна ефективність рухомого складу буде гіршою, ніж очікувана. Отже Група зробила **оцінку вартості** рухомого складу (напіввагонів, вагонів-хоперів для транспортування окатишів та агломерату) **при**

11 Основні засоби та активи з права користування (продовження)

використанні станом на 31 грудня 2022 року, застосовуючи метод на основі теперішньої вартості оцінених майбутніх грошових потоків. В результаті розрахунку збитку від зменшення корисності (знецінення) основних засобів виявлено, що вартість при використанні менша від балансової вартості рухомого складу через фактор економічного знецінення. Збиток від зменшення корисності (знецінення) було визнано у Собівартості реалізації та в Іншому сукупному доході (Примітка 11 *Рух зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування, визнаного через економічні фактори.*).

Наступні **оцінки, судження та ключові припущення** були використані Групою при обчисленні вартості при використанні **станом на 31 грудня 2022 року**:

(i) прогноз майбутніх грошових потоків для одиниці, яка генерує грошові кошти, охоплює період часу, який дорівнює очікуваному строку корисного використання рухомого складу станом на дату оцінки;

(ii) оцінка грошових потоків базується на показниках річного бізнес-плану, затвердженого керівництвом Групи, а також на довгострокових прогнозах зміни середньорічного доходу на один вантажний вагон та зміни експлуатаційних витрат, що залежить від циклічності проведення ремонтів вантажних вагонів;

(iii) прогноз середньорічного доходу на один вантажний вагон враховує фактично досягнуті результати у 2022 році та базується на консервативному підході, що у 2023 році середньорічний дохід на 1 вагон у доларовому еквіваленті скоротиться на 25% та протримається на цьому рівні і протягом наступних двох років. У розрахунок прийнято припущення, що з 2026 року відбудеться підвищення середньорічного доходу на один вантажний вагон на 20% порівняно із середнім доходом у попередньому році, яке обумовлене поступовим відновленням роботи підприємств та економіки. Починаючи з 2027 року середньорічний дохід змінюється в прив'язці до зміни макропоказників: індексу споживчих цін;

(iv) операційні показники та витрати 2023-2024 років коригуються внаслідок очікуваного прямування вантажних вагонів, які тимчасово не будуть використовуватись у залізничних перевезеннях, у відстій;

(v) теперішня вартість майбутніх грошових потоків визначається з використанням середньозваженої вартості капіталу після оподаткування за ставкою 27,6% для грошового потоку, номінованого в доларах США. Порівняно з 2021 роком ставка дисконту істотно змінилася через збільшення невизначеності та ризиків у зовнішньому середовищі на звітну дату. Війна в Україні значно вплинула на премію за ризик країни, за рахунок якої відбулося суттєве зростання показника середньозваженої вартості капіталу Групи станом на 31 грудня 2022 року.

Визначена вартість при використанні найбільш чутлива до зміни середньозваженої вартості капіталу та середньорічного доходу на один вантажний вагон:

якщо середньозважена вартість капіталу після оподаткування буде вищою на 1%, це призведе до додаткового зменшення корисності (знецінення) рухомого складу на суму 148 823 тисячі гривень (у тому числі на 94 972 тисячі зменшиться резерв переоцінки);

якщо середньорічний дохід на один вантажний вагон буде вищим на 5%, це призведе до відновлення корисності рухомого складу у сумі 417 991 тисяча гривень (у тому числі до збільшення резерву переоцінки на 272 953 тисячі гривень в порівнянні з розрахунком, якби дохід на один вагон не змінювався).

Прогнозні оцінки майбутніх грошових потоків станом на 31 грудня 2022 року базуються на обґрунтованих та прийнятих ключових припущеннях, які відображають найкращу оцінку комплексу економічних умов, що існуватимуть протягом решти строку корисного використання рухомого складу, з урахуванням негативного впливу збройної агресії Російської Федерації проти України на діяльність Групи станом на дату оцінки (Примітка 4).

2021 рік. Станом на 31 грудня 2021 року за результатами оцінки вартості рухомого складу при використанні Група сторнувала збиток від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування. Керівництво Групи дійшло висновку, що станом на 31 грудня 2021 року наявні ознаки того, що збитку від зменшення корисності (знецінення) рухомого складу, визнаного станом на 31 грудня 2020 року, вже немає або він може зменшитися, а саме наявні свідчення, які вказують, що економічна ефективність рухомого складу швидко відновлюється порівняно з очікуваннями на початку 2021 року.

При обчисленні вартості при використанні **станом на 31 грудня 2021 року** Група використовувала наступні **оцінки, судження та ключові припущення**:

(i) прогноз майбутніх грошових потоків для одиниці, яка генерує грошові кошти, охоплює період часу, який дорівнює очікуваному строку корисного використання рухомого складу станом на дату оцінки;

(ii) оцінка грошових потоків базується на показниках річного бізнес-плану, затвердженого керівництвом Групи, а також на довгострокових прогнозах зміни середньорічного доходу на один вантажний вагон та зміни експлуатаційних витрат, що залежить від циклічності проведення ремонтів вантажних вагонів;

(iii) прогноз середньорічного доходу на один вантажний вагон враховує його інтенсивне зростання наприкінці 2021 року. Очікуваний ймовірний ріст у 2022 році по відношенню до 2021 року складає 115 %. З 2023 року

11 Основні засоби та активи з права користування (продовження)

прогнозується нормалізація ринку залізничних перевезень та зниження доходу на 33% порівняно із середнім доходом у попередньому році. Починаючи з 2024 року середньорічний дохід змінюється в прив'язці до зміни макропоказників: індексу споживчих цін;

(iv) операційні показники та витрати 2022 року коригуються внаслідок очікуваного прямування вантажних вагонів, які тимчасово не будуть використовуватись у залізничних перевезеннях, у відстій;

(v) теперішня вартість майбутніх грошових потоків визначається з використанням середньозваженої вартості капіталу після оподаткування за ставкою 13,6% для грошового потоку, номінованого в доларах США.

Визначена вартість при використанні була найбільш чутлива до зміни середньозваженої вартості капіталу та середньорічного доходу на один вантажний вагон:

якщо середньозважена вартість капіталу після оподаткування була вищою на 1%, це не призводило до часткового відновлення корисності рухомого складу – сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення), як і раніше, було б відображено у повній сумі за вирахуванням амортизації (якби збиток від зменшення корисності (знецінення) не визнавали для активів в попередні роки);

якщо середньорічний дохід на один вантажний вагон був нижче приблизно на 44%, це не призводило ні до сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) рухомого складу, ні до додаткового збитку від зменшення корисності (знецінення).

Рух зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування, визнаного через економічні фактори. Зменшення корисності (знецінення) залізничних вантажних вагонів обліковане таким чином:

	Визнано у складі прибутку (збитку)	Визнано у складі іншого сукупного доходу	Всього
2022 рік			
Збиток від зменшення корисності (знецінення), основні засоби	(426 715)	(1 004 431)	(1 431 146)
Збиток від зменшення корисності (знецінення), активи з права користування	-	-	-
Всього збитків від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування	(426 715)	(1 004 431)	(1 431 146)
2021 рік			
Сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення), основні засоби	288 872	838 360	1 127 232
Сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення), активи з права користування	-	-	-
Всього сторнування збитків від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування	288 872	838 360	1 127 232

Зменшення корисності (знецінення) основних засобів, що знаходяться на тимчасово окупованій території України та територіях, де відбувалися/відбуваються воєнні (бойові) дії. Основні засоби, які відображалися в бухгалтерському обліку Групи до введення воєнного стану та доступ до яких було втрачено в результаті військового вторгнення 24 лютого 2022 року Російської Федерації на територію України, станом на звітну дату перебувають на тимчасово окупованій території або в районах проведення воєнних (бойових) дій, та продовжують обліковуватись у складі активів Групи, призначених для господарської діяльності.

Станом на 31 грудня 2022 року Група зберігає вразливість до значних позитивних чи негативних коливань у розмірі економічних вигід, що можуть бути створені основними засобами, над якими Група тимчасово втратила фізичний контроль в результаті збройної агресії Російської Федерації. Керівництво визначило, що втрата фізичного контролю над цими активами не вимагає припинення визнання основних засобів з огляду на той факт, що Групі дотепер належить юридичне право власності на ці активи та право користування; Група очікує майбутні економічні вигоди від їх використання або вибуття; Група подала позов до міжнародної судової установи та має можливість позиватися до судів України для отримання певної компенсації за ці активи.

11 Основні засоби та активи з права користування (продовження)

У таблиці далі наведено зведену інформацію про основні засоби, що знаходяться на тимчасово окупованій території України та територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, та збитки від зменшення корисності (знецінення) станом на 31 грудня 2022 року та за 2022 рік:

	Визнано у складі прибутку (збитку)	Визнано у складі іншого сукупного доходу	Всього збитків від зменшення корисності (знецінення)
Залізничні вагони у власності Групи та залізничні вагони, що утримуються на умовах зворотної оренди з правом викупу/переходом права власності	(682 588)	(344 758)	(1 027 346)
Контейнери у власності Групи	(17 387)	-	(17 387)
Всього збитків від зменшення корисності (знецінення) залізничних вантажних вагонів та контейнерів	(699 975)	(344 758)	(1 044 733)
Виробниче обладнання, інші основні засоби (окрім контейнерів) та незавершені капітальні інвестиції у власності Групи	(91 924)	-	(91 924)
Всього збитків від зменшення корисності (знецінення) основних засобів	(791 899)	(344 758)	(1 136 657)

Станом на 31 грудня 2022 року залишкова вартість основних засобів, що знаходяться на тимчасово окупованій території України та територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, становить 68 419 тисяч гривень.

Можлива втрата власних вантажних вагонів та контейнерів не призводить до виникнення компенсаційного ризику, і зобов'язання, пов'язані з вантажними вагонами, що використовуються на умовах оренди з правом викупу/переходом права власності, вже були відображені в балансі Групи.

Справедлива вартість основних засобів. Залізничні вантажні вагони були переоцінені до ринкової вартості станом на 31 грудня 2018 року. Оцінка була проведена незалежним оцінювачем.

Станом на 31 грудня 2022 року Група дійшла висновку, що проведення додаткової переоцінки в поточних умовах (Примітка 2) не є доцільним оскільки через відсутність активного ринку продажу напіввагонів можлива дооцінка за рахунок зростання вартості будівництва нових вантажних вагонів повністю нівелюється економічним знеціненням рухомого складу, розрахованим на звітну дату.

Станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість вагонів становила 6 3 842 201 тисячу гривень, якби вантажні вагони обліковувалися за первісною вартістю мінус знос та зменшення корисності (знецінення) (на 31 грудня 2021 року – 5 159 518 тисяч гривень).

Основні засоби в заставі. Станом на 31 грудня 2022 року залізничні вагони балансовою вартістю 213 127 тисяч гривень були надані в заставу як забезпечення банківських позик Групи (Примітка 18) та пов'язаних сторін (Примітка 10). Станом на 31 грудня 2021 року залізничні вагони балансовою вартістю 286 556 тисяч гривень були надані в заставу як забезпечення банківських позик пов'язаних сторін (Примітка 10).

Передоплати за основні засоби. Незавершені капітальні інвестиції на 31 грудня 2022 року включали передоплати за основні засоби в сумі 56 654 тисячі гривень (на 31 грудня 2021 року – 39 548 тисяч гривень).

12 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом

Далі показані строки погашення загальної суми дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
До 1 року	628 370	465 568
1 - 5 років	17 229	496
Валові інвестиції у фінансовий лізинг	645 599	466 064
Незароблений майбутній фінансовий дохід за фінансовим лізингом	(2 920)	(122)
Валова балансова вартість	642 679	465 942
Резерв під очікувані кредитні збитки	(623 519)	(464 874)
Чисті інвестиції у фінансовий лізинг	19 160	1 068
Заборгованість з погашенням до 1 року	(4 702)	(663)
Заборгованість з погашенням після 1 року	14 458	405

Приведена вартість фінансового лізингу є такою:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
До 1 року	4 702	663
1 - 5 років	14 458	405
Чисті інвестиції у фінансовий лізинг	19 160	1 068

Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом переважно деномінована в гривні та індексується на зміни поточного обмінного курсу гривні до долара США.

Група застосовує спрощений підхід до створення резервів під очікувані кредитні збитки, передбачений МСФЗ 9, який дозволяє використання резерву під очікувані збитки за весь строк інструменту для всіх активів у категорії "Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом".

У сумі оціночного резерву під очікувані кредитні збитки від дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом відбулись такі зміни:

	2022 рік	2021 рік
Залишок на 1 січня	464 874	681 500
Нова дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, визнана протягом періоду	-	285
Фінансові активи, визнання яких припинене за період	(1)	(192 184)
Зміни оцінок та припущень	321	-
Курсові коливання	158 325	(24 725)
Всього збільшення/(зменшення) резерву під очікувані кредитні збитки у складі прибутку чи збитку за період	158 645	(216 624)
Списання за рахунок резерву	-	(2)
Залишок на 31 грудня	623 519	464 874

Знецінення дебіторської заборгованості ДП «Донецька залізниця». Наприкінці 2016 року Верховна Рада України встановила мораторій на звернення стягнення на активи АТ «Укрзалізниця» як правонаступника прав і зобов'язань Донецької залізниці до початку інвентаризації та експертної оцінки майна Донецької залізниці, розташованого на неконтрольованій території, на якій органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження. У 2017 році Верховний Суд України підтримав позицію АТ «Укрзалізниця» щодо відсутності підстав визнання АТ «Укрзалізниця» правонаступником зобов'язань Донецької залізниці до завершення процедури правонаступництва.

З огляду на ці обставини, керівництво дійшло висновку про тимчасову втрату своєї спроможності відшкодувати вказану дебіторську заборгованість від реорганізованого суб'єкта за рахунок застосування юридичних механізмів до припинення дії мораторію, внаслідок чого неврегульована сума була повністю знецінена. Станом на 31 грудня 2022 року резерв під кредитні збитки становив 623 199 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року – 464 874 тисячі гривень).

12 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (продовження)

У червні 2020 року АТ «Укрзалізниця» було визнано правонаступником ДП «Донецька залізниця», в зв'язку з чим поновлено провадження у справі з відшкодування простроченої дебіторської заборгованості за договорами фінансового сублізингу, яке триває на дату цієї фінансової звітності. Наприкінці 2021 року частину дебіторської заборгованості ДП «Донецька залізниця» було погашено внаслідок співпраці з первісним лізингодавцем та реалізації домовленостей про відступлення права вимоги (Примітка 17).

Станом на 31 грудня 2022 року сума прострочених лізингових платежів за договорами фінансового сублізингу становить 627 276 тисяч гривень до вирахування відстроченого процентного доходу у сумі 4 077 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року - 467 915 тисяч гривень, в тому числі відстрочений процентний дохід — 3 041 тисяча гривень).

Визначати справедливую вартість дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом Донецької залізниці станом на 31 грудня 2022 року недоцільно оскільки заборгованість є кредитно-знеціненим активом у результаті сукупності подій, що негативно впливають на оцінювані майбутні грошові потоки, строк погашення яких неможливо передбачити.

У таблиці далі подано аналіз дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом за кредитною якістю станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року:

31 грудня 2022 р.			
	Очікувані кредитні збитки за весь строк по активам, які не є кредитно- знеціненими	Очікувані кредитні збитки за весь строк по активам, які є кредитно- знеціненими	Всього
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом			
непрострочена	18 962	-	18 962
прострочені менше ніж 90 днів	71	-	71
прострочені від 90 до 180 днів	82	-	82
прострочені від 180 до 365 днів	365	-	365
прострочені понад 365 днів	-	623 199	623 199
Валова балансова вартість	19 480	623 199	642 679
Резерв під очікувані кредитні збитки	(320)	(623 199)	(623 519)
Чисті інвестиції у фінансовий лізинг	19 160	-	19 160
31 грудня 2021 р.			
	Очікувані кредитні збитки за весь строк по активам, які не є кредитно- знеціненими	Очікувані кредитні збитки за весь строк по активам, які є кредитно- знеціненими	Всього
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом			
непрострочена	1 058	-	1 058
прострочені менше ніж 90 днів	10	-	10
прострочені від 90 до 180 днів	-	-	-
прострочені від 180 до 365 днів	-	-	-
прострочені понад 365 днів	-	464 874	464 874
Валова балансова вартість	1 068	464 874	465 942
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	(464 874)	(464 874)
Чисті інвестиції у фінансовий лізинг	1 068	-	1 068

13 Фінансові інвестиції

Непоточні фінансові інвестиції складаються з таких статей:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Депозити з обмеженим правом використання та інше обмежене грошове покриття під банківські гарантії	-	5 005
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	(500)
Всього непоточних фінансових інвестицій	-	4 505

Поточні фінансові інвестиції складаються з таких статей:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Депозити розміщені строком від 3 місяців до 1 року	12	332 333
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	(4 167)
Депозити з обмеженим правом використання та інше обмежене грошове покриття під банківські гарантії	8 524	618
Резерв під очікувані кредитні збитки	(1 122)	(50)
Всього поточних фінансових інвестицій	7 414	328 734

Далі подано аналіз фінансових інвестицій за кредитною якістю:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Рейтинг за оцінкою рейтингової агенції Fitch Ratings:		
- «В» зі стабільним прогнозом	-	333 239
- «CCC-»	7 414	-
Всього фінансових інвестицій	7 414	333 239

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року фінансові інвестиції не прострочені та їх справедлива вартість приблизно дорівнює їхній балансовій вартості.

Станом на 31 грудня 2022 року фінансові інвестиції переважно деноміновані в євро, частка фінансових інвестицій в гривнях та доларах США становить менше 1% (на 31 грудня 2021 року – 98% фінансових інвестицій деноміновані в доларах США, 2% - у євро).

Станом на 31 грудня 2022 року фінансові інвестиції були розміщені у банку, який є пов'язаною стороною (Примітка 10).

У таблиці далі пояснюються зміни в сумі оціночного резерву під очікувані кредитні збитки від фінансових інвестицій з початку до закінчення річного періоду:

	2022 рік	2021 рік
Залишок на 1 січня	4 717	3 525
Нові інструменти, придбані або створені протягом періоду	-	11 356
Фінансові активи, визнання яких припинене за період	(5 112)	(8 729)
Зміни оцінок та припущень	1 517	(1 435)
Всього (зменшення)/збільшення резерву під очікувані кредитні збитки у складі прибутку чи збитку за період	(3 595)	1 192
Залишок на 31 грудня	1 122	4 717

Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки був визнаний на основі середньої дохідності до погашення корпоративних облігацій, скоригованої на очікуваний строк погашення.

14 Запаси

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Виробничі запаси	160 400	199 676
Товари для перепродажу	7 281	12 333
Незавершене виробництво	6 132	24 272
Всього товарно-матеріальних запасів	173 813	236 281

15 Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Дебіторська заборгованість за продану металеву продукцію та вагонні частини	82 618	224 207
Дебіторська заборгованість за надані послуги залізничного перевезення та експедиції вантажів	69 366	221 913
Інша дебіторська заборгованість за основною діяльністю	111 388	87 330
Резерв під очікувані кредитні збитки	(28 948)	(6 894)
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю	234 424	526 556
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	2 037 412	412 427
Інша дебіторська заборгованість	43 024	33 153
Резерв під очікувані кредитні збитки	(63 710)	(8 590)
Всього фінансової дебіторської заборгованості	2 251 150	963 546
Передоплати	156 984	129 127
ПДВ до відшкодування та пов'язані суми	56 106	95 029
Витрати майбутніх періодів	54 381	64 304
Інша дебіторська заборгованість	2 582	3 682
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості	2 521 203	1 255 688
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша непоточна дебіторська заборгованість	5 617	3 975
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша поточна дебіторська заборгованість	2 515 586	1 251 713
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості	2 521 203	1 255 688

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року справедлива вартість дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої фінансової дебіторської заборгованості Групи приблизно дорівнює її балансовій вартості.

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року частка валютної фінансової дебіторської заборгованості становить менше 1%.

Група застосовує спрощений підхід до створення резервів під очікувані кредитні збитки, передбачений МСФЗ 9. Рівні очікуваних збитків ґрунтуються на середній річній доходності до погашення корпоративних облігацій українських компаній, скоригованій на очікуваний строк погашення. Якщо кредитний ризик клієнта значно змінюється після дати визнання відповідної дебіторської заборгованості, рівень очікуваних збитків переглядається з урахуванням індивідуальної оцінки кредитної якості клієнта та прогнозованої інформації.

У таблиці далі пояснюються зміни в сумі оціночного резерву під очікувані кредитні збитки від дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості з початку до закінчення річного періоду:

	2022 рік	2021 рік
Залишок на 1 січня	15 484	25 481
Нові інструменти, придбані або створені протягом періоду	416 426	9 667
Фінансові активи, визнання яких припинене за період	(367 935)	(17 933)
Зміни оцінок та припущень	28 599	(680)
Курсові коливання	84	(8)
Всього збільшення/(зменшення) резерву під очікувані кредитні збитки у складі прибутку чи збитку за період	77 174	(8 954)
Списання за рахунок резерву	-	(1 043)
Залишок на 31 грудня	92 658	15 484

Нижче представлено аналіз поточної фінансової дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості та резерву під очікувані кредитні збитки за кредитною якістю станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року:

15 Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість (продовження)

31 грудня 2022 р.

	Рівень збитків	Валова балансова вартість	ОКЗ за весь строк	Балансова вартість	Основа
Фінансова допомога, що підлягає поверненню – кредитно - знецінена	66,7%- 100%	37 603	(20 356)	17 247	
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін – кредитно-знецінена	100%	260	(260)	-	Індивідуальний рівень, що ґрунтується на очікуваних грошових потоках та прогнозній інформації
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю - кредитно - знецінена	100%	4 361	(4 361)	-	
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін – кредитно-знецінена	100%	4 561	(4 561)	-	
Інша дебіторська заборгованість – кредитно-знецінена	100%	10 611	(10 611)	-	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований індивідуальний підхід для визначення кредитних збитків		57 396	(40 149)	17 247	
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін	42,0%- 52,3%	200 281	(19 959)	180 322	Середня дохідність до погашення
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	66,7%	58 470	(4 368)	54 102	корпоративних облігацій,
Фінансова допомога, що підлягає поверненню, надана пов'язаним сторонам	45,9%	1 999 809	(27 972)	1 971 837	скоригована на очікуваний строк погашення
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін	42,0%- 45,9%	20 108	(210)	19 898	
Інша дебіторська заборгованість	-	2 127	-	2 127	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований груповий підхід для визначення кредитних збитків		2 280 795	(52 509)	2 228 286	
Всього поточної фінансової дебіторської заборгованості		2 338 191	(92 658)	2 245 533	

31 грудня 2021 р.

	Рівень збитків	Валова балансова вартість	ОКЗ за весь строк	Балансова вартість	Основа
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін – кредитно-знецінена	100%	200	(200)	-	Індивідуальний рівень, що ґрунтується на очікуваних грошових потоках та прогнозній інформації
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю - кредитно - знецінена	100%	3 003	(3 003)	-	
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін – кредитно-знецінена	100%	4 561	(4 561)	-	
Інша дебіторська заборгованість – кредитно-знецінена	100%	2 699	(2 699)	-	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований індивідуальний підхід для визначення кредитних збитків		10 463	(10 463)	-	
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін	5,7%- 12,8%	473 800	(3 454)	470 346	Середня дохідність до погашення
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	8,0%	56 447	(237)	56 210	корпоративних облігацій,
Фінансова допомога, що підлягає поверненню, надана пов'язаним сторонам	8,9%	115 750	(324)	115 426	скоригована на очікуваний строк погашення
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	8,0%	296 677	(750)	295 927	
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін	5,7%	11 009	(2)	11 007	
Інша дебіторська заборгованість	8,0%	10 909	(254)	10 655	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований груповий підхід для визначення кредитних збитків		964 592	(5 021)	959 571	
Всього поточної фінансової дебіторської заборгованості		975 055	(15 484)	959 571	

16 Грошові кошти та їх еквіваленти

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Банківські депозити строком до 3 місяців	905 117	1 105 033
Поточні рахунки	357 579	664 102
Резерв під очікувані кредитні збитки	(12 355)	(7 758)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	1 250 341	1 761 377

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року усі грошові кошти та їх еквіваленти не прострочені, їхня справедлива вартість приблизно дорівнює балансовій вартості.

Станом на 31 грудня 2022 року 59% грошових коштів та їх еквівалентів було деноміновано у гривнях, 39% - у доларах США та 2% - у євро (на 31 грудня 2021 року - 97% було деноміновано у гривнях, 2% - у євро та 1% - у доларах США).

Значна частина грошових коштів та їх еквівалентів розміщена у пов'язаному банку (Примітка 10).

Далі подано аналіз грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Рейтинг за оцінкою рейтингової агенції Fitch Ratings:		
- «В» зі стабільним прогнозом	-	1 686 456
- «ССС-»	1 086 182	-
Рейтинг за оцінкою рейтингової агенції Moody's:		
- «В3» зі стабільним прогнозом	-	74 886
- «Саа3» негативний	163 978	-
Без рейтингу	181	35
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	1 250 341	1 761 377

У таблиці далі пояснюються зміни в сумі оціночного резерву під очікувані кредитні збитки від грошових коштів та їх еквівалентів з початку до закінчення річного періоду:

	2022 рік	2021 рік
Залишок на 1 січня	7 758	8 404
Нові інструменти, придбані або створені протягом періоду	20 804	13 609
Фінансові активи, визнання яких припинене за період	(16 207)	(14 255)
Всього збільшення/(зменшення) резерву під очікувані кредитні збитки у складі прибутку чи збитку за період	4 597	(646)
Залишок на 31 грудня	12 355	7 758

17 Інші зобов'язання з оренди

Строки погашення загальної суми інших зобов'язань з оренди є такими:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Заборгованість з погашенням до 1 року	278 429	278 429

Далі показані зміни в сумі інших зобов'язань з оренди за звітний період:

	2022 рік	2021 рік
На 1 січня	278 429	518 824
Погашення	-	(200 843)
Проценти сплачені	-	(17 804)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	-	(20 246)
Зміна умов / припинення визнання	-	(1 502)
На 31 грудня	278 429	278 429

Інші зобов'язання з оренди деноміновані у гривнях та індексуються на зміни поточного обмінного курсу гривні до долара США.

17 Інші зобов'язання з оренди (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року оцінка справедливої вартості зобов'язань є недоречною, оскільки терміни погашення зобов'язання неможливо передбачити. Зобов'язання, пов'язані з орендними платежами за активи, які передані в сублізинг «Донецькій залізниці» (Примітка 12).

У 2021 році Група поступилася правом вимоги до ДП "Донецька залізниця" (в особі АТ «Укрзалізниця») за деякими договорами фінансового сублізингу. Реалізація цього проекту дозволила частково припинити визнання орендного зобов'язання та узгодити істотні умови стосовно погашення залишку боргу: Групу звільнено від будь-яких зобов'язань (у тому числі щодо оплати лізингових платежів) до моменту отримання коштів за договорами фінансового сублізингу та від будь-якої відповідальності у разі наявності заборгованості сублізингоодержувача; встановлено максимальну межу курсу долара США на дату оплати.

18 Позикові кошти та інші фінансові зобов'язання

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Непоточні		
Чисті активи, які належать учасникам	6 861 401	7 649 625
Небанківські позикові кошти	4 716	44 604
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	-	39 997
Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	17 540	98 507
Банківські позикові кошти	-	-
	6 883 657	7 832 733
Поточні		
Небанківські позикові кошти	79 995	1 925 599
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	-	11 511
Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	79 898	134 289
Банківські позикові кошти	29 543	-
ПДВ, який належить до зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності	2 105	1 927
	191 541	2 073 326
<i>Всього класифіковано як чисті активи, які належать учасникам</i>	<i>6 861 401</i>	<i>7 649 625</i>
<i>Всього класифіковано як небанківські позикові кошти</i>	<i>84 711</i>	<i>1 970 203</i>
<i>Всього класифіковано як зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності</i>	<i>97 438</i>	<i>232 796</i>
<i>Всього класифіковано як зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності</i>	<i>-</i>	<i>51 508</i>
<i>Всього класифіковано як банківські позикові кошти</i>	<i>29 543</i>	<i>-</i>
<i>ПДВ, який належить до зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності</i>	<i>2 105</i>	<i>1 927</i>
Всього позикових коштів та інших фінансових зобов'язань	7 075 198	9 906 059

18 Позикові кошти та інші фінансові зобов'язання (продовження)

а) Чисті активи, які належать учасникам

Далі показано кумулятивне (зменшення)/збільшення чистих активів, які належать учасникам Компанії, протягом звітного періоду:

	Кумулятивний приріст чистих активів			
	Сплачений капітал (аналогічно Зареєстрованому капіталу)	Резерв переоцінки (аналогічно Капіталу у дооцінках)	Накопичена переоцінка (аналогічно Нерозподіленому прибутку (непокритому збитку))	Всього чисті активи, які належать учасникам
Залишок на 1 січня 2021 р.	1 218 000	1 841 370	3 748 109	6 807 479
Переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії (аналогічно чистому прибутку, який належить учасникам Компанії) ¹	-	-	222 907	222 907
Переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії (аналогічно дивідендам учасникам)	-	-	(42 168)	(42 168)
Переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії (аналогічно Іншому сукупному доходу (сукупному збитку), який належить учасникам Компанії)	-	661 408	-	661 408
Всього переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії	-	661 408	180 739	842 147
Ефект консолідації	-	-	(1)	(1)
Реалізований резерв переоцінки	-	(219 885)	219 885	-
Залишок на 31 грудня 2021 р.	1 218 000	2 282 893	4 148 732	7 649 625
Переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії (аналогічно чистому прибутку, який належить учасникам Компанії) ¹	-	-	363 176	363 176
Переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії (аналогічно дивідендам учасникам)	-	-	(86 720)	(86 720)
Переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії (аналогічно Іншому сукупному доходу (сукупному збитку), який належить учасникам Компанії)	-	(1 064 529)	-	(1 064 529)
Всього переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії	-	(1 064 529)	276 456	(788 073)
Ефект консолідації	-	(1)	(150)	(151)
Реалізований резерв переоцінки	-	(270 435)	270 435	-
Залишок на 31 грудня 2022 р.	1 218 000	947 928	4 695 473	6 861 401

¹ У 2022 році сума переоцінки чистих активів, які належать учасникам, до вирахування дивідендів учасникам, класифікованих як витрати, дорівнює 363 176 тисяч гривень (2021 рік: 222 907 тисяч гривень). Збиток, що належить не контролюючим акціонерам, за 2022 рік становив 60 172 тисячі гривень (прибуток за 2021 рік: 169 347 тисяч гривень). Всього зміна в чистих активах від діяльності за 2022 рік (аналогічно чистому прибутку) – 303 004 тисячі гривень (2021 рік: 392 254 тисячі гривень).

18 Позикові кошти та інші фінансові зобов'язання (продовження)**б) Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності**

Далі показані строки погашення загальної суми зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності без ПДВ:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
До 1 року	83 046	139 173
1 – 5 років	20 424	114 445
	103 470	253 618
Майбутні фінансові витрати	(6 032)	(20 822)
Чисте зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	97 438	232 796
Заборгованість з погашенням до 1 року	(79 898)	(134 289)
Заборгованість з погашенням після 1 року	17 540	98 507

Приведена вартість майбутніх платежів за зобов'язанням з оренди без права викупу/переходу права власності є такою:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
До 1 року	79 898	134 289
1 – 5 років	17 540	98 507
Чисте зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	97 438	232 796

Далі показані зміни в сумі зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності за період:

	2022 рік	2021 рік
На 1 січня	232 796	489 203
Нова оренда	7 927	12 873
Переоцінка	(42 677)	24 858
Погашення	(87 160)	(260 356)
Проценти нараховані	14 121	26 250
Проценти сплачені	(13 225)	(26 372)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	32 491	(16 083)
Припинення оренди	(36 266)	(17 579)
Припинення визнання зобов'язань з оренди, зумовлене зміною нарахованих орендних платежів	(10 626)	-
Інші зміни	57	2
На 31 грудня	97 438	232 796

в) Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності

Далі показані строки погашення загальної суми зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
До 1 року	-	15 003
1 – 5 років	-	45 696
		60 699
Майбутні фінансові витрати	-	(9 191)
Чисте зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	-	51 508
Заборгованість з погашенням до 1 року	-	(11 511)
Заборгованість з погашенням після 1 року	-	39 997

18 Позикові кошти та інші фінансові зобов'язання (продовження)

Приведена вартість майбутніх платежів за зобов'язанням з оренди з правом викупу/переходом права власності є такою:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
До 1 року	-	11 511
1 - 5 років	-	39 997
Чисте зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	-	51 508

Далі показані зміни в сумі зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності за звітний період:

	2022 рік	2021 рік
На 1 січня	51 508	339 382
Нова оренда	-	31 931
Погашення	(52 424)	(315 753)
Проценти нараховані	628	8 225
Проценти сплачені	(872)	(8 227)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	1 240	(3 885)
Зміна умов / припинення визнання	(80)	(165)
На 31 грудня	-	51 508

г) Небанківські позикові кошти

В попередніх роках Група продала залізничні вантажні вагони лізинговим компаніям і відразу уклала угоди про оренду з правом викупу/переходом права власності тих самих активів. Відповідно до вимог МСФЗ 15 та МСФЗ 9 операції з продажу вагонів та їх отримання назад у оренду були обліковані у складі небанківських позикових коштів.

Строки погашення небанківських позикових коштів Групи є такими:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
До 1 року	79 995	1 925 599
1 – 5 років	4 716	44 604
Всього небанківських позикових коштів	84 711	1 970 203

Далі показані зміни суми небанківських позикових коштів протягом звітного періоду:

	Небанківські позикові кошти		
	Фінансова допомога, що підлягає поверненню	Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	Всього
На 1 січня 2021 р.	1 286 748	346 847	1 633 595
Отримання	576 962	-	576 962
Погашення	-	(236 106)	(236 106)
Проценти нараховані	-	12 588	12 588
Проценти сплачені	-	(9 128)	(9 128)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	-	(7 586)	(7 586)
Зміна умов / припинення визнання	-	(122)	(122)
На 31 грудня 2021 р.	1 863 710	106 493	1 970 203
Отримання	-	4 496	4 496
Погашення	(1 838 070)	(84 671)	(1 922 741)
Проценти нараховані	-	11 137	11 137
Проценти сплачені	-	(8 530)	(8 530)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	-	31 828	31 828
Зміна умов / припинення визнання	-	(1 682)	(1 682)
На 31 грудня 2022 р.	25 640	59 071	84 711

18 Позикові кошти та інші фінансові зобов'язання (продовження)

Короткострокова фінансова допомога, що підлягає поверненню, отримана від пов'язаних сторін (Примітка 10). Надходження і виплати грошових коштів за фінансовою допомогою, що підлягає поверненню, відображаються на нетто-основі.

д) Банківські позикові кошти

Строки погашення банківських позикових коштів Групи є такими:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
До 1 року	29 543	-
1 – 5 років	-	-
Всього банківських позикових коштів	29 543	-

Далі показані зміни суми банківських позикових коштів за період:

	2022 рік	2021 рік
На 1 січня	-	45 351
Отримання	38 311	-
Погашення	(15 595)	(43 242)
Проценти нараховані	1 568	3 196
Проценти сплачені	(1 643)	(3 293)
Курсові різниці	6 886	(2 224)
Зміна умов / припинення визнання	16	212
На 31 грудня	29 543	-

е) Додаткова інформація

Активи, отримані Групою за договорами лізингу з правом викупу/переходом права власності, балансова вартість яких розкрита у Примітці 31, є активами з обмеженим використанням, оскільки в разі невиконання зобов'язань права на актив в оренді повертаються до орендодавця.

Позикові кошти та інші фінансові зобов'язання станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року деноміновані або індексовані в таких валютах:

	31 грудня 2022 р.			31 грудня 2021 р.		
	Гривні	Долари США	Євро	Гривні	Долари США	Євро
Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	23 822	68 708	4 908	34 131	155 543	43 122
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	-	-	-	-	51 508	-
Небанківські позикові кошти	25 640	59 071	-	1 863 710	106 493	-
Банківські позикові кошти	-	-	29 543	-	-	-
Всього	49 462	127 779	34 451	1 897 841	313 544	43 122

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року справедлива вартість позикових коштів Групи у гривнях, доларах США та євро приблизно дорівнює їхній балансовій вартості, оскільки вплив дисконтування є незначним. Справедлива вартість ґрунтується на грошових потоках, дисконтованих з використанням річної ставки дисконту 22% для гривні та 7% для долара США та євро (на 31 грудня 2021 року – 11% для гривні та Libor USD 1m + 5,5% для долара США), та відноситься до рівня 2 ієрархії справедливої вартості.

Станом на 31 грудня 2022 року та на 31 грудня 2021 року деякі небанківські позикові кошти та орендні зобов'язання Групи деноміновані у гривні та індексуються на зміни поточного обмінного курсу гривні до долара США протягом строку контракту. Механізм індексації є вбудованим похідним інструментом і передбачає принцип обмеження мінімальної суми: у разі підвищення курсу гривні (офіційний курс гривні до встановленої валюти в контракті буде меншим, ніж погоджений) індексаційне коригування (зменшення суми зобов'язання) обмежується сумою нарахованих процентів до сплати за цими зобов'язаннями. Внаслідок застосування цього принципу обмеження мінімальної суми, сума зобов'язання не може бути нижчою, ніж непогашена основна сума, визначена в гривнях при укладанні договору. У результаті цього ці зобов'язання по суті аналогічні зобов'язанням, деномінованим у доларах США. Відповідно, для цілей розкриття інформації про валютний ризик ці зобов'язання представлені як деноміновані у доларах США, а сума індексації (курсовий коефіцієнт) представлена у складі прибутків та збитків від курсової різниці у прибутку чи збитку. Принцип обмеження мінімальної суми був оцінений як додатковий вбудований похідний інструмент, але його вплив наразі вважається незначним.

18 Позикові кошти та інші фінансові зобов'язання (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року суми цих зобов'язань є такими:

(i) зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності у сумі нуль тисяч гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт за контрактом у сумі нуль тисяч гривень (у 2021 році - зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності у сумі 51 508 тисяч гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт за контрактом у сумі нуль тисяч гривень);

(ii) небанківські позикові кошти у сумі 59 071 тисяча гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт за контрактом у сумі 17 095 тисяч гривень (у 2021 році - небанківські позикові кошти у сумі 106 493 тисячі гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт за контрактом у сумі 3 569 тисяч гривень).

19 Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	269 762	400 367
Заборгованість за придбані основні засоби	2 203	682
Всього фінансової кредиторської заборгованості	271 965	401 049
Аванси отримані	712 643	173 380
Податки до сплати, включаючи ПДВ	70 650	58 500
Заробітна плата та відповідні податки	99 228	28 173
Інша кредиторська заборгованість	2 775	763
Всього кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості	1 157 261	661 865

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року справедлива вартість фінансової кредиторської заборгованості Групи приблизно дорівнює її балансовій вартості.

Станом на 31 грудня 2022 року 98% фінансової кредиторської заборгованості деноміновано у гривнях, 1% - у доларах США, 1% - у євро (на 31 грудня 2021 року - 99% у гривнях, 1% - у доларах США).

20 Поточні забезпечення

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Нарахування за невикористаними відпустками	40 900	43 815
Винагорода, нарахована працівникам за результатами роботи за рік	-	21 499
Всього забезпечень та нарахованих зобов'язань за короткостроковими виплатами працівникам	40 900	65 314
Зобов'язання за нарахованими обов'язковими дивідендами, які належать учасникам Компанії	86 720	-
Всього забезпечень та нарахованих зобов'язань	127 620	65 314

21 Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Аналіз доходу від реалізації за категоріями:

	2022 рік	2021 рік
- Організація перевезень вантажів у власних (орендованих) вагонах	8 265 968	9 175 557
- Будівництво та ремонт залізничних колій	303 968	417 713
- Організація перевезень вантажів у контейнерах залізничним, автомобільним та морським транспортом	250 635	282 552
- Послуги з ремонту рухомого складу	31 059	140 470
- Реалізація вантажних вагонів, запасних частин та вузлів вагонів, іншої металопродукції	9 236	154 913
- Інші послуги	46 405	103 492
Всього дохід від договорів з клієнтами	8 907 271	10 274 697
Дохід від оренди/суборенди	137 501	184 058
Процентні доходи за фінансовим лізингом	351	144
Всього дохід від реалізації	9 045 123	10 458 899

21 Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (продовження)

Момент визнання доходу від договорів з клієнтами наведено далі:

	2022 рік	2021 рік
У певний момент часу	86 700	398 875
Протягом періоду	8 820 571	9 875 822
Всього дохід від договорів з клієнтами	8 907 271	10 274 697

Група визнала такі зобов'язання за договорами з клієнтами:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Зобов'язання за договорами з клієнтами - аванси отримані за організацію перевезень вантажів та послуги експедиції вантажів	675 760	141 997
Зобов'язання за договорами з клієнтами - аванси отримані за інші послуги та товари	36 300	27 617
Всього короткострокових зобов'язань за договорами з клієнтами	712 060	169 614

22 Види витрат

	2022 рік	2021 рік
Послуги залізничного перевезення вантажів	4 830 397	5 802 092
Витрати, пов'язані з персоналом, у тому числі податки на заробітну плату	643 101	768 650
Знос основних засобів та амортизація нематеріальних активів	632 299	626 325
Збиток/(сторнування збитку) від зменшення корисності (знецінення) основних засобів	426 715	(288 872)
Матеріали	216 352	468 994
Ремонти	110 911	307 586
Амортизація активів з права користування	89 058	252 817
Короткострокова оренда	42 159	57 797
Енергетичні матеріали, включаючи газ, електроенергію та паливо	37 469	44 676
Собівартість товарів для перепродажу	8 631	145 254
Послуги та інші витрати	116 708	136 897
Всього операційних витрат	7 153 800	8 322 216
Включені до таких категорій:		
- собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	6 758 801	7 983 632
- загальні та адміністративні витрати	393 936	336 997
- витрати на збут	1 063	1 587
Всього операційних витрат	7 153 800	8 322 216

Матеріали складаються переважно з вузлів та деталей вантажних вагонів, сталевих листів, запасних частин для ремонту рухомого складу, матеріалів для будівництва та ремонту залізничних колій.

23 Інші операційні доходи

	2022 рік	2021 рік
Прибуток від реалізації товарно-матеріальних запасів, чиста сума	11 823	13 823
Штрафи та пені отримані	1 566	36 712
Списання торгової та іншої кредиторської заборгованості	6	1 508
Інші операційні доходи	140	2 206
Всього інших операційних доходів	13 535	54 249

24 Інші операційні витрати

	2022 рік	2021 рік
Спонсорські та добродійні внески	23 477	276
Невідшкодовуваний ПДВ, чиста сума	5 284	7 546
Амортизація активів з права користування	2 260	-
Знос основних засобів та амортизація нематеріальних активів	812	-
Штрафи та пені визнані	351	3 196
Інші операційні витрати	1 852	3 023
Всього інших операційних витрат	34 036	14 041

25 Інші прибутки (збитки)

	2022 рік	2021 рік
Зменшення корисності активів		
Збиток від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та нематеріальних активів ¹	(791 969)	-
(Збиток)/сторнування збитку від зменшення корисності дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, чиста сума	(158 645)	216 624
(Збиток)/сторнування збитку від зменшення корисності дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншою дебіторської заборгованості, чиста сума	(77 174)	8 954
Сторнування збитку/(збиток) від зменшення корисності нефінансових активів, чиста сума	44	(563)
Збиток від зменшення корисності фінансових інвестицій та грошових еквівалентів, чиста сума	(1 002)	(546)
Операційні курсові різниці		
Прибуток/(збиток) від курсової різниці за дебіторською заборгованістю за фінансовим лізингом, чиста сума	158 533	(24 750)
Прибуток/(збиток) від курсової різниці за грошовими коштами та їх еквівалентами, чиста сума	111 757	(3 780)
Прибуток/(збиток) від курсової різниці за дебіторською заборгованістю за основною діяльністю та іншою дебіторською заборгованістю, чиста сума	657	(220)
Прибуток від курсової різниці за іншими зобов'язаннями з оренди, чиста сума	-	20 246
(Збиток)/прибуток від курсової різниці за кредиторською заборгованістю за основною діяльністю та іншою кредиторською заборгованістю, чиста сума	(1 195)	304
Інші прибутки (збитки)		
Уцінка виробничих запасів та незавершеного виробництва до чистої вартості реалізації ¹	(111 169)	-
Прибуток від вибуття дочірніх підприємств, чиста сума	-	3 814
(Збиток)/прибуток від вибуття основних засобів, чиста сума	(62 489)	(5 606)
Інші прибутки/(збитки), чиста сума	(19 748)	2 830
Всього інших прибутків/(збитків)	(952 400)	217 307

¹Збиток від зменшення вартості активів, які знаходяться на тимчасово окупованій території України, деокупованій території та території, де ведуться активні військові (бойові) дії, до очікуваної вартості відшкодування (Примітка 11) або очікуваної чистої вартості реалізації.

26 Інші доходи

	2022 рік	2021 рік
Прибуток від курсової різниці за фінансовими інвестиціями, чиста сума	19 469	-
Прибуток від курсової різниці за іншою неопераційною діяльністю, чиста сума	1 402	484
Прибуток від курсової різниці за позиковими коштами та іншими фінансовими зобов'язаннями, чиста сума	-	29 798
Інші доходи	-	51
Всього інших доходів	20 871	30 333

27 Інші витрати

	2022 рік	2021 рік
Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню	330 000	1 888 122
Збиток від відступлення права вимоги грошової заборгованості, чиста сума ¹	163 350	-
Збиток від курсової різниці за позиковими коштами та іншими фінансовими зобов'язаннями, чиста сума	72 445	-
Збиток від курсової різниці за фінансовими інвестиціями, чиста сума	-	14 020
Збиток від курсової різниці за іншою неопераційною діяльністю, чиста сума	-	464
Всього інших витрат	565 795	1 902 606

¹Збиток від відступлення права вимоги грошової заборгованості за наданою поворотною фінансовою допомогою непов'язаній стороні, що втратила контроль над активами, які знаходяться на тимчасово невідконтрольній території України.

28 Фінансові доходи

	2022 рік	2021 рік
Уцінка чистих активів (інструментів власного капіталу), класифікованих як фінансові зобов'язання (Примітка 18), чиста сума	788 073	-
Процентні доходи за банківськими депозитами	57 654	50 921
Прибуток від зміни умов/припинення визнання позикових коштів та інших фінансових зобов'язань, чиста сума	26 067	16 823
Процентні доходи за поточними рахунками	15 314	23 511
Інші фінансові доходи	259	1 961
Всього фінансових доходів	887 367	93 216

29 Фінансові витрати

	2022 рік	2021 рік
Дивіденди учасникам, класифіковані як витрати	86 720	42 168
Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди без права викупу/переходу права власності	14 121	26 250
Процентні витрати за кредитами та небанківськими позиковими коштами	12 705	15 784
Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди з правом викупу/переходом права власності	628	8 225
Дооцінка чистих активів (інструментів власного капіталу), класифікованих як фінансові зобов'язання (Примітка 18), чиста сума	-	842 147
Інші фінансові витрати	-	652
Всього фінансових витрат	114 174	935 226

30 Податок на прибуток

Податок на прибуток складається з таких компонентів:

	2022 рік	2021 рік
Поточний податок	455 450	145 349
Відстрочений податок	(313 116)	26 601
Витрати з податку на прибуток	142 334	171 950

Податок на прибуток Групи, розрахований відповідно до податкового законодавства України, відрізняється від теоретичної суми, отриманої шляхом перемноження суми прибутку до оподаткування, відображеного у складі прибутку або збитку, на відповідну ставку оподаткування.

30 Податок на прибуток (продовження)

Звірку між очікуваним та фактичним податком на прибуток подано нижче:

	2022 рік	2021 рік
Прибуток (збиток) до оподаткування	1 146 691	(320 111)
Теоретична сума податкових витрат/(податкового кредиту) за встановленою законом ставкою 18% (у 2021 році – 18%)	206 404	(57 620)
Податковий ефект статей, що не включаються до витрат або не збільшують суму оподаткування:		
- Дооцінка/(уцінка) чистих активів (інструментів власного капіталу), класифікованих як фінансові зобов'язання	(141 853)	151 587
- (Інші доходи, звільнені від оподаткування) / інші витрати, що не підлягають вирахуванню при визначенні податкового прибутку/(збитку)	77 239	7 587
Зміна невизнаних податкових активів	29 741	(38 251)
Коригування податку минулих періодів	53	-
Списання відстроченого податкового активу	-	548
Вплив інших змін	(29 250)	108 099
Витрати з податку на прибуток	142 334	171 950

У 2022 та 2021 роках податок на прибуток підприємств в Україні визначається на підставі фінансового результату до оподаткування відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку України або міжнародних стандартів фінансової звітності, скоригованого у бік збільшення або зменшення на певні статті, за передбаченою законодавством ставкою 18%.

Суми відстрочених податкових активів та зобов'язань визначаються із використанням ставок податку на прибуток, що, як очікується, застосовуватимуться в періоді, у якому буде реалізований актив або врегульоване зобов'язання, на основі ставок оподаткування, передбачених новим Податковим кодексом. Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою.

	1 січня 2022 р.	Переоцінка невизнаних ВПА	Кредитовано/(віднесено) на прибуток чи збиток	Кредитовано/(віднесено) на інший сукупний дохід	31 грудня 2022 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування					
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	83 677	-	28 556	-	112 233
Основні засоби	629 263	-	(558 134)	-	71 129
Запаси	1 647	-	(475)	-	1 172
Оцінка дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості	15 418	-	13 880	-	29 298
Інвестиції	15 884	-	184	-	16 068
Зобов'язання з оренди	3 693	-	4 501	-	8 194
Перенесені податкові збитки	15 947	567	15 375	-	31 889
Інше	13 592	-	(2 724)	-	10 868
Всього відстроченого податкового активу	779 121	567	(498 837)	-	280 851
За вирахуванням відстрочених податкових зобов'язань	(628 257)	-	591 911	-	(36 346)
Невизнаний відстрочений податковий актив (ВПА)	(147 221)	(567)	(29 741)	-	(177 529)
Визнаний відстрочений податковий актив	3 643	-	63 333	-	66 976
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування					
Основні засоби	(597 478)	-	219 403	242 854	(135 221)
Зобов'язання з оренди	(627 623)	-	621 846	-	(5 777)
Інше	(6 549)	-	445	-	(6 104)
Всього відстроченого податкового зобов'язання	(1 231 650)	-	841 694	242 854	(147 102)
За вирахуванням відстрочених податкових активів	628 257	-	(591 911)	-	36 346
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(603 393)	-	249 783	242 854	(110 756)

30 Податок на прибуток (продовження)

	1 січня 2021 р.	Переоцін- ка невизна- них ВПА	Кредито- вано/ (віднесе- но) на прибуто чи збиток	Кредито- вано/ (віднесе- но) на інший сукупний дохід	31 грудня 2021 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування					
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	122 670	-	(38 993)	-	83 677
Основні засоби	35 434	-	593 829	-	629 263
Запаси	499	-	1 148	-	1 647
Оцінка дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості	17 763	-	(2 345)	-	15 418
Інвестиції	15 101	-	783	-	15 884
Зобов'язання з оренди	2 400	-	1 293	-	3 693
Перенесені податкові збитки	14 742	-	1 205	-	15 947
Інше	9 888	-	3 704	-	13 592
Всього відстроченого податкового активу	218 497	-	560 624	-	779 121
За вирахуванням відстрочених податкових зобов'язань	(28 348)	-	(599 909)	-	(628 257)
Невизнаний відстрочений податковий актив (ВПА)	(185 472)	-	38 251	-	(147 221)
Визнаний відстрочений податковий актив	4 677	-	(1 034)	-	3 643
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування					
Основні засоби	(447 633)	-	1 060	(150 905)	(597 478)
Зобов'язання з оренди	(50)	-	(627 573)	-	(627 623)
Інше	(7 586)	-	1 037	-	(6 549)
Всього відстроченого податкового зобов'язання	(455 269)	-	(625 476)	(150 905)	(1 231 650)
За вирахуванням відстрочених податкових активів	28 348	-	599 909	-	628 257
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(426 921)	-	(25 567)	(150 905)	(603 393)

Група переоцінює невизнані відстрочені податкові активи у кінці кожного звітного періоду та визнає раніше невизнані відстрочені податкові активи, якщо виникає ймовірність того, що майбутній оподатковуваний прибуток уможливить відшкодування відстроченого податкового активу.

Податок на прибуток, що відноситься до іншого сукупного доходу (сукупного збитку):

	2022 рік			2021 рік		
	До оподат- кування	Відстро- чений податок	Після оподат- кування	До оподат- кування	Відстро- чений податок	Після оподат- кування
Зменшення корисності (знецінення)						
основних засобів	(1 349 189)	242 854	(1 106 335)	838 360	(150 905)	687 455

31 Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні місцеві та державні податкові органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом у зв'язку з діяльністю Групи та операціями в рамках цієї діяльності. У зв'язку з цим податкові позиції, визначені керівництвом, та офіційна документація, що обґрунтовує податкові позиції, можуть бути оскаржені податковими органами.

Керівництво Групи вважає, що станом на звітні дати його тлумачення та дотримання відповідного законодавства є обґрунтованим, та що Група нарахувала і сплатила всі передбачені законодавством податки. Керівництво Групи готове обстоювати позицію Групи з податкових питань. У тих випадках, коли вибуття ресурсів Групи не вважається ймовірним або не можливо достовірно оцінити суму зобов'язань, пов'язаних з оподаткуванням, забезпечення не визнається в цій фінансовій звітності.

Зміни податкового законодавства. Протягом 2022 року набули чинності зміни до Податкового Кодексу, внесені Законами:

(i) «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану» №2118-IX від 03 березня 2022 року (набрав чинності 07 березня 2022 року) (призупинено на період дії воєнного стану терміни давності, введено мораторій на документальні перевірки, на застосування відповідальності за порушення термінів

31 Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики (продовження)

подання звітності та сплати податків, реєстрації податкових накладних, виключено зі складу об'єкту оподаткування податком на додану вартість операції з безоплатної передачі товарів, робіт послуг на користь військових формувань, відтерміновано до кінця воєнного стану сплату платежів за ліцензії на право зберігання пального). Законом передбачено виконання податкових обов'язків платника податків щодо подання звітності, реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування до них та сплати податків після закінчення дії воєнного стану;

(ii) «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» №2120-IX від 15 березня 2022 року (набрав чинності 17 березня 2022 року) (скасовано земельний податок за земельні ділянки, розташовані у зоні бойових дій, скасовано екологічний податок щодо об'єктів оподаткування, розташованих у зоні бойових дій).

Контролюючим органом припинено реєстрацію платниками податку на додану вартість податкових накладних та розрахунків коригування до них. Центральним контролюючим органом опубліковано інструкції щодо складання звітності з податку на додану вартість в умовах воєнного стану, згідно яких формування звітних показників здійснюється на підставі первинних документів, наявних у платника податків;

(iii) «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану» №2260-IX від 12.05.2022 року (частково скасовано мораторій на проведення окремих видів перевірок (камеральних, фактичних, позапланових документальних (з підстав ліквідації, реорганізації платників податків, порушення порядку реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування), скасовано мораторій на застосування штрафних (фінансових) санкцій за наслідками таких перевірок, відновлено реєстрацію податкових накладних та розрахунків коригування, встановлено окремі терміни для такої реєстрації та здійснення необхідних коригувань).

(iv) «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо сприяння відновленню енергетичної інфраструктури України» №2836-IX від 13.12.2022 року (введено виключення з об'єкта оподаткування екологічним податком електрогенераторних установок, врегульовано граничні терміни реєстрації податкових накладних за періоди лютого-травня 2022 року (в цій частині норми застосовуються з моменту відновлення реєстрації).

Урядом прийнято Постанову №1364 від 06.12.2022 року «Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією», якою врегульовано питання формування переліку територій, тимчасово невідконтрольних уряду, зокрема, з метою застосування законодавства з питань оподаткування.

У зв'язку з відновленням реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування до них, та на підставі вимог законодавства з питань оподаткування Компанія з червня 2022 року здійснює формування податкового кредиту з податку на додану вартість на підставі належним чином зареєстрованих податкових документів.

Група постійно відстежує зміни законодавства з питань оподаткування. Зокрема, після закінчення звітного періоду, але до затвердження фінансової звітності за звітний період, Урядом подано до Верховної Ради проект закону, яким передбачається з 01.07.2023 року: 1) відновлення строків давності, передбачених статтею 102 Податкового кодексу, 2) зміну порядку формування податкового кредиту за операціями з придбання у нерезидентів послуг, місце постачання яких визначається на митній території, 3) скасування COVID-мораторіїв на застосування штрафних санкцій за порушення законодавства з питань оподаткування та на проведення всіх видів перевірок ГНС та/або її територіальними підрозділами. Не очікується суттєвого впливу таких змін на Групу.

Судові процедури. У процесі нормального ведення бізнесу Група час від часу одержує претензії. На підставі власної оцінки, а також зовнішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Група не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів.

Питання, пов'язані з охороною довкілля. Система заходів із дотримання природоохоронного законодавства в Україні знаходиться на етапі розвитку, і позиція органів влади щодо його виконання постійно переглядається. У випадку виникнення зобов'язань, вони визнаються у консолідованій фінансовій звітності в тому періоді, у якому вони виникли. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути внаслідок зміни чинних норм та законодавства, а також судових процесів, не піддаються оцінці, проте можуть мати суттєвий вплив. За наявного порядку, який забезпечує дотримання вимог чинного законодавства, керівництво вважає, що суттєвих зобов'язань внаслідок забруднення навколишнього середовища не існує.

31 Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики (продовження)

Активи, передані в заставу, та активи з обмеженим використанням. Група має активи, які були надані у заставу і використання яких обмежене, з такою балансовою вартістю:

	31 грудня 2022 р.		31 грудня 2021 р.	
	Активи, передані в заставу, та активи з обмеженим використанням	Відповідне зобов'язання Групи	Активи з обмеженим використанням	Відповідне зобов'язання Групи
Основні засоби та активи з права користування, що утримуються на умовах оренди з правом викупу/переходом права власності	132 013	88 614	394 961	158 001

Крім того, станом на 31 грудня 2022 року основні засоби балансовою вартістю 182 136 тисяч гривень Група надала як заставу за банківськими позиками пов'язаних сторін (на 31 грудня 2021 року – основні засоби балансовою вартістю 286 556 тисяч гривень).

32 Управління фінансовими ризиками

Фактори ризику. Функція управління ризиками у Групі здійснюється щодо фінансових ризиків, а також операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик справедливої вартості процентної ставки та ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

(а) Ринковий ризик

Група наражається на ринкові ризики. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями за (i) іноземними валютами, (ii) процентними активами і зобов'язаннями та (iii) інструментами капіталу, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Моніторинг та аналіз ринкового ризику здійснюється окремо за кожним випадком. Показана далі чутливість до ринкових ризиків групується на зміні одного фактору за незмінності решти. На практиці таке трапляється дуже рідко, і зміни деяких факторів можуть бути взаємопов'язані – наприклад, зміни процентних ставок та зміни курсів обміну.

(i) Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін валютних курсів. Ризик Групи, пов'язаний зі змінами валютних курсів, стосується насамперед грошових коштів та їх еквівалентів, інвестиційної діяльності Групи (коли фінансові інвестиції деноміновані в іноземних валютах) і фінансової діяльності Групи (коли позикові кошти та орендні зобов'язання деноміновані або індексовані в іноземних валютах).

У поданих нижче таблицях представлена чутливість прибутку Групи до оподаткування до ймовірної зміни обмінних курсів (у результаті змін у справедливій вартості монетарних фінансових активів і зобов'язань) за постійного значення всіх інших змінних.

Аналіз чутливості був підготовлений на основі припущення, що частка фінансових інструментів в іноземній валюті є постійною величиною на 31 грудня 2022 року і 31 грудня 2021 року.

	Зміна обмінного курсу у %	Вплив на чисті активи
2022 рік		
Зміна обмінного курсу долара США	+10%	31 282
Зміна обмінного курсу євро	+10%	(161)
Зміна обмінного курсу долара США	-10%	(29 771)
Зміна обмінного курсу євро	-10%	161
2021 рік		
Зміна обмінного курсу долара США	+10%	4 449
Зміна обмінного курсу євро	+10%	(865)
Зміна обмінного курсу долара США	-10%	8 961
Зміна обмінного курсу євро	-10%	865

32 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Ризик був розрахований лише для монетарних сум, деномінованих у валютах, відмінних від функціональної валюти Групи, або індексованих до таких валют.

(ii) Ризик процентної ставки

Ризик процентної ставки Групи пов'язаний з грошовими коштами та їх еквівалентами, поточними фінансовими інвестиціями, дебіторською заборгованістю з фінансового лізингу, іншими зобов'язаннями з оренди, позиковими коштами та зобов'язаннями з оренди з правом викупу/переходом права власності. Доходи та грошові потоки від операційної діяльності Групи, в основному, не залежать від змін ринкових процентних ставок, оскільки процентні ставки за значною частиною процентних активів та зобов'язань є фіксованими. Інструменти з фіксованими процентними ставками наражають Групу на ризик справедливої вартості процентної ставки. Рівень ризику зміни грошових потоків внаслідок зміни плаваючої процентної ставки, на який наражається Група, є несуттєвим, оскільки загальний обсяг залучених коштів протягом 2022 року значно зменшився та терміни погашення інструментів з плаваючими процентними ставками станом на 31 грудня 2022 року є переважно короткостроковими (Примітка 18).

Департамент фінансів відповідає за планування структури фінансування (співвідношення позикових та власних коштів) і за діяльність із залучення позикових коштів. Основний принцип, яким керується Департамент фінансів при погодженні процентних ставок, — це зменшення витрат на фінансування, які Група несе за позиковими коштами. Процентна ставка за позиковими коштами визначається на підставі поточних ринкових ставок, наданого забезпечення та історії погашення позикових коштів у минулому.

Група не хеджує ризик процентної ставки, пов'язаний з її позиковими коштами. Нижче у таблиці показані договірні (ефективні) процентні ставки за фінансовими активами та зобов'язаннями Групи станом на відповідну дату:

	Валюта вбудованих похідних фінансових інструментів	Валюта грошових потоків	У % річних
На 31 грудня 2022 р.			
Активи			
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	Долари США	Гривні	6,0% (6,3%)
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	Гривні	11,0% (11,6%)
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Гривні	15,6% (15,6%)
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Долари США	0,5% (0,5%)
Зобов'язання			
Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	LIBOR + 2,6% (13,2%)
Банківські позикові кошти	-	Євро	EURIBOR + 3,8% (5,4%)
Інші зобов'язання з оренди	Долари США	Гривні	13,0% (13,5%)
	Валюта вбудованих похідних фінансових інструментів	Валюта грошових потоків	У % річних
На 31 грудня 2021 р.			
Активи			
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	Долари США	Гривні	9,4% (9,9%)
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	Гривні	11,0% (11,6%)
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Гривні	6,2% (6,2%)
Фінансові інвестиції	-	Долари США	0,1% (0,1%)
Фінансові інвестиції	-	Євро	0,2% (0,2%)
Зобов'язання			
Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	LIBOR + 6,3% (8,9%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	LIBOR + 8,2% (8,1%)
Інші зобов'язання з оренди	Долари США	Гривні	13,0% (13,5%)

32 Управління фінансовими ризиками (продовження)

У грудні 2022 року Група уклала додаткові угоди про зниження процентних ставок за зворотною орендою з правом викупу/переходом права власності, яка обліковується у складі небанківських позикових коштів. Згідно з МСФЗ 9 було проведено тест на відмінність більш як на 10 відсотків між первісними та новими потоками дисконтованими за первісною ефективною ставкою. Оскільки дисконтована вартість нових потоків відрізнялась від первісних менш як на 10 відсотків, відповідна зміна умов була облікована як незначна модифікація фінансових зобов'язань, яка не призвела до перегляду ефективної ставки відсотка. Валова балансова вартість фінансового зобов'язання була перерахована заново як теперішня вартість переглянутих договірних грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка з урахуванням переоцінки змінної частини процентної ставки (LIBOR) до ринкових показників.

(iii) Ціновий ризик

Група не наражається на ризик зміни цін на інвестиції в капітал та товарний ціновий ризик, оскільки вона не має значних інвестицій у цінні папери або фінансові інструменти, які призводили б до виникнення у Групи цінового ризику.

(б) Кредитний ризик

Група бере на себе кредитний ризик, який виникає тоді, коли інша сторона договору виявиться неспроможною повністю виконати свої зобов'язання в разі настання терміну їх погашення. Кредитний ризик виникає у зв'язку з грошовими коштами та їх еквівалентами, поточними фінансовими інвестиціями, а також заборгованістю клієнтів та інших дебіторів Групи, яка складається з непогашеної дебіторської заборгованості за основною діяльністю, іншої дебіторської заборгованості та дебіторської заборгованості з фінансового лізингу.

Група структурує рівні кредитного ризику, який вона бере на себе, шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним контрагентом або групами контрагентів. Керівництво регулярно затверджує ліміти рівня кредитного ризику. Такі ризики регулярно контролюються та переглядаються щороку або частіше.

Аналіз та моніторинг кредитних ризиків здійснюються окремо щодо кожного конкретного клієнта. Кредитні оцінки виконуються щодо всіх клієнтів, які хочуть отримати кредит понад встановлений ліміт. Керівництво Групи аналізує непогашену дебіторську заборгованість за основною діяльністю за строками погашення та надалі контролює прострочені залишки.

Максимальна сума, яка зазнає впливу кредитного ризику, представлена балансовою вартістю дебіторської заборгованості з фінансового лізингу, фінансової дебіторської заборгованості, грошових коштів та їх еквівалентів і фінансових інвестицій.

Група не забезпечує заставою свої фінансові активи з метою покриття кредитних ризиків, крім дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом. Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом фактично забезпечена активами в лізингу, оскільки право на актив повертається до Групи у разі дефолту контрагента.

На думку керівництва Групи, кредитний ризик належним чином врахований у створених резервах під очікувані кредитні збитки відповідних активів.

Концентрація кредитного ризику

Група наражається на концентрацію кредитного ризику: на п'ять її найбільших контрагентів припадає така частка фінансових активів:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Сукупна сума фінансової дебіторської заборгованості п'яти найбільших контрагентів за вирахуванням фінансового лізингу	2 111 649	816 221
Частка у загальній сумі фінансової дебіторської заборгованості за вирахуванням фінансового лізингу	94%	85%

(в) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності — це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні фінансових зобов'язань, що погашаються шляхом постачання грошових коштів або іншого фінансового активу. Обачність в управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів та наявність фінансування для виконання зобов'язань в разі настання їхнього терміну. Підтримання поточної ліквідності Групи здійснюється шляхом контролю сум дебіторської та кредиторської заборгованості, витрат інвестиційного характеру та використання короткострокового фінансування.

32 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче в таблиці показані зобов'язання за зазначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми в таблиці — це недисконтовані грошові потоки за угодами. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у балансі, оскільки балансові суми базуються на дисконтованих грошових потоках.

	Балансова вартість	Грошові потоки за договором	До 1 року	1-5 років
На 31 грудня 2022 р.				
Чисті активи, які належать учасникам	6 861 401	(6 861 401)	-	(6 861 401)
Небанківські позикові кошти	84 711	(88 752)	(83 489)	(5 263)
Інші зобов'язання з оренди	278 429	(278 429)	(278 429)	-
Фінансова кредиторська заборгованість	271 965	(271 965)	(271 965)	-
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	-	-	-	-
Банківські позикові кошти	29 543	(30 683)	(30 683)	-
Всього	7 526 049	(7 531 230)	(664 566)	(6 866 664)
На 31 грудня 2021 р.				
Чисті активи, які належать учасникам	7 649 625	(7 649 625)	-	(7 649 625)
Небанківські позикові кошти	1 970 203	(1 979 712)	(1 932 563)	(47 149)
Інші зобов'язання з оренди	278 429	(278 429)	(278 429)	-
Фінансова кредиторська заборгованість	401 049	(401 049)	(401 049)	-
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	51 508	(60 699)	(15 003)	(45 696)
Банківські позикові кошти	-	-	-	-
Всього	10 350 814	(10 369 514)	(2 627 044)	(7 742 470)

Аналіз фінансових зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності за строками погашення, який показує строки, що залишилися до погашення за договірними строками оренди з урахуванням можливості продовження, подано у Примітці 18.

33 Справедлива вартість фінансових інструментів та представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки

Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки. Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року всі фінансові активи Групи, крім дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, та фінансові зобов'язання, крім зобов'язань з оренди, відносяться до категорії «Амортизована вартість». Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом та зобов'язання з оренди є окремою категорією.

Активи та зобов'язання, які не оцінюються за справедливою вартістю, але для яких справедлива вартість розкривається у звітності. Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року справедлива вартість активів та зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю, відноситься до рівня 2 ієрархії справедливої вартості та була розрахована за методом дисконтованих грошових потоків.

Фінансові активи, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою базується на розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоках, що мають бути отримані, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Ставки дисконтування, що використовуються, залежать від кредитного ризику контрагента.

Фінансові зобов'язання, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою та визначеним строком погашення, які не мають визначеної ринкової ціни, базується на очікуваних грошових потоках, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

34 Події після звітної дати

Припинення видів діяльності. Протягом травня 2023 року Група прийняла рішення про припинення наступних видів діяльності:

(i) *Будівництво та ремонт залізничних колій.* У зв'язку зі збитковістю господарської діяльності Товариства з

34 Події після звітної дати (продовження)

обмеженою відповідальністю «Донбаське промислово-транспортне підприємство» (далі – Товариство), основними причинами якої є зниження обсягів виробництва та реалізації на тлі припинення діяльності виробничого підрозділу на сході України та тимчасової втрати фізичного контролю над майном, що знаходиться на тимчасово окупованій території України та територіях, де відбуваються воєнні (бойові) дії, Група розпочала процедуру припинення діяльності Товариства.

Частка доходів від реалізації робіт та послуг Товариства у консолідованому доході Групи за 2022 рік становить 3,8%, частки у загальній сумі активів та у загальній сумі зобов'язань станом на 31 грудня 2022 року – 2,4% та 3,1% відповідно.

(ii) *Фінансовий лізинг активів.* Останні декілька років Приватне акціонерне товариство «Лізингова компанія «Укртранслізинг» не використовує кредитний ресурс для формування лізингового портфелю, що значно ускладнює конкурентоспроможність на ринку лізингових послуг у порівнянні з найбільшими лізингодавцями України. Відкликання ліцензії на провадження діяльності з надання послуг фінансового лізингу не матиме суттєвого впливу на консолідовану фінансову звітність Групи.

Керівництво Групи вважає, що у поточних умовах найбільш доречним є розвиток інших видів діяльності, в тому числі організації вантажних перевезень залізничним транспортом.

Фінансова допомога. З 1 січня 2023 року і до дати цієї фінансової звітності Група надала та отримала фінансову допомогу, що підлягає поверненню, грошовий потік за якою склав:

	Інвестиційна діяльність, надходження/ (відтік)	Фінансова діяльність, надходження/ (відтік)
Пов'язані сторони		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	(659 108)	11 000

Вплив інших подій після звітної дати розкрито у Примітках 2 та 4.